

ISBN 966-00-0475-3

Літературно-художнє видання
Матвєєв Олександр
Повернення
Київ, видавництво "Наукова думка", 2005

Олександр Матвєєв

ПОВЕРНЕННЯ

I. СИЛА КОХАННЯ

* * *

Любов — неначе вільна птиця,
Де тепло їй, туди й летить.
Не визнає вона границі,
І без любові нам не жить.
Їй милим силоміць не будеш,
Вона приходить тільки раз.
Як піде, вік не позабудеш,
А прийде, все забудеш враз.

СПОКОНВІЧНІ СЛОВА

“Я Вас люблю” — слова чудові
Їх говорили і до нас.
Вони — любов, вони — закови,
Їх посилаю я до Вас.
Всі ті ж зірки, ті самі ночі,
Любов оспівана в віках
Красунь колишніх дивні очі
Живуть в романах і піснях.
Любов правічна і єдина,
Як світ, завжди для всіх одна.
Вона цвіте, немов калина,
Коли до нас іде весна.
“Я Вас люблю” — всього три слова
Любов завжди, завжди права.
Як вперше, я шепчу Вам знову
Ці споконвічні слова.

Л.С. Кожем'якиній

Я жалію тебе і лелію,
А це більше, ніж просто люблю.
Я за тебе радію й болю,
Бога нашого щиро молю.

Спільним горем з тобою хворію,
Навпіл втіху і лихо ділю,
Щиро серцем тебе розумію
І душею всією люблю.

Як очима тебе проводжаю,
Все для мене тоді в стороні,
А як раптом коли зобижаю,
До плачу сумно й гірко мені.

Я жалію тебе і лелію,
З твого серця любов струменить.
Я тобою живу і зорію
І довіку вже буду люблю.

ГІМН ЛЮБОВІ

Ти — світлий зайчик на вікні,
Пташа безпомічне в гнізді,
Калини кетяг на снігу.
Ти — рання квітка на лузі.

Тебе я ніжністю зову,
Твою ніжністю живу.
Ти — мрій земних незримий слід,
Шукав тебе багато літ.

Я ніжність в серці зберігав.
Тебе я щиро покохав.
Тепер я знаю, що ти є,
Безмірне щастя ти моє.

Ти — ранку свіжого роса,
Моя нев'януча краса,
Моя голубка чарівна,
А я — твоя любов земна.

ЗОРИСТИЙ ДАРУНОК

Дощ зористий подаруй,
Місяченька в ніч імлисту,
Тільки з щастям не жартуй —
Будь, мов сяйво променисте.

Стань моєю до кінця,
В день жаркий, в зимовий вечір
Поєднаємо серця,
Світлі роки молодечі.

Змиє дощ і сум, і гнів,
Сонце ранком засміється.
Над привіллям почуттів
Пісня радісна поллється.

Піде все, як і прийшло,
Тільки ми — навік з тобою.
Подаруй мені тепло,
Стань моєю неземною!

НЕ БЕНТЕЖТЕ ЛЮБОВ

Може, справді любов многолика:
То розквітне й скінчиться весіллям,
То плачем десь зайдеться і криком,
А то справить гучне новосілля.

Зачарує красою в кімнаті,
В голубих волошках на бенкеті.
Чи трояндами блисне на святі
У принаднім пахучім букеті.

Як же нам упадати за нею,
Щоб цвітіння її не зів'яло?
Берегти, ніби квітку лілею,
Не роз'ятрювать душу зухвало?

Як збагнуть, що любов — добра милість,
Зрозуміть її пристрасті й страсті?
Розгадать, що вона вже з'явилась
І цвісти хоче завжди у щасті?

Люди кажуть: любові природа —
Безкінечне, незгасне горіння.
І над нею безсила негода.
Це — людської душі воскресіння.

Не бентежте любов, не хвилюйте
І нізащо й ніде не міняйте!
Ви її щирим серцем відчуйте
І завжди із душею стрічайте.

ЮВІЛЕЙ

Ти до мене пригорнулась —
І земна хитнулась вісь.
Серце в грудях стрепенулось
І, здалося, час спинивсь.

Збігли роки за роками —
Промайнули, ніби птах,
А любов лишилась з нами
І відлунює в піснях.

Ми з тобою — чайки білі,
Летимо крило в крило.
Крізь холодні заметілі
Несемо душі тепло.

Пригорнулась ти до мене —
Ніби сонечко зійшло.
І здійснилось нездійсненне
Давнім сумнівам на зло.

ОСІННЯ ЛЮБОВ

Чарує нас любов осіння —
В ній стиглість яблук соковита,
Які насажені промінням
Ясного сонячного літа.

Любові іншої не буде,
Любові іншої не треба.
Достигли яблука повсюди,
І не дощить осіннє небо.

Дзвенять гітари срібні струни.
Не думав, що таке буває.
Собі я видаюся юним,
А осінь стала справжнім раєм.

Любов осіння, ніби пісня,
Яку співають й недоспівати.
І почуттям у серці тісно —
Їх неможливо приховати.

Достигли яблука повсюди,
І не дощить осіннє небо.
Любові іншої не буде,
Любові іншої не треба.

ДУЕТ

Бува в життя моє ввірветься
Бувальщина минулих літ.
Луною раптом обізветься
І мріям кинеться услід.

Курортне місто. Сонце сяє.
Звучить старинний полонез.
І ми дуєтом знов співаєм,
А пісня лине до небес.

Таке у казці лиш насниться.
Тож хай радіє білий світ
І сяють радіснії лица:
Любов вернулась з давніх літ.

ПРИСВЯТА ЖІНЦІ

До ніг твоїх всі впасти раді.
Ти — наречена на посаді,
Княжна, царівна і шахиня.
В тобі — усе. І ти богиня,
Свята любов, сердечна мука.
Ти — притягання і розлука.
Твій світ — це Всесвіт весь без краю.
Тебе нам Бог послав із Раю.

РОЗЛУКА

Все буде не так, як повернешся ти,
По-іншому буде потому.
У мріях та зустріч і ти, як завжди,
Весела вернулась додому...

Прощання коротке, вокзал і вагон.
У смутку й сльозах наші очі.
А може, розлуки виснажливий сон
Навмисно придумано з ночі?

Тримаю в руках дорогий твій портрет,
Як радісно ти посміхалась!
Згадай, як приніс тобі пишний букет,
І ми перший раз цілувались.

Дасть Бог, як повернешся, — буде не так.
Учителем стане розлука.
Жаліть тебе буду, носить на руках.
Та як пережити цю муку!?

ІЛЮЗОРНЕ КОХАННЯ

Все, що світлим видавалось,
Що було для серця миле,
В невідому даль сховалось,
Райським птахом полетіло.

Ніби й не було світанків,
Теплих клятв і обіцяння,
А були то забаганки
Ілюзорного кохання.

Те кохання часом прийде
І наповнить щастям душу,
Ледь поманить і відійде,
Мов потоне у бездушші.

Раптом мовчки озирнеться,
Юним оком знову гляне,
Соловейком розіллється
І в глухій глуші розтане.

Що було для серця миле,
Лиш луною обізвалось,
Райським птахом полетіло,
В невідому даль сховалось.

ОСТРІВ КОХАННЯ

Десь там, біля моря, блакитного моря,
Де в небі нічному блиск зір золотий,
До берега горнуть хвилі прозорі
І чути, як в мушлях шумує прибій.

Лунає фламенко, дзвенять кастаньети
І пристрасть в жагучих очах пломенить —
Там юність нестримно, неначе комета,
Назустріч вітрам доленосним летить.

В безкрайньому морі на чистім роздоллі
Колись ми кохання знайшли острівець.
Там мріям юначим і воля, і доля,
Й цілюща наснага для спраглих сердець.

На скронях давно сивина забіліла.
Нас вітер заніс у далекі світи,
Та раптом схотілось підняти вітрила
Й на острів кохання свого попливти —

Туди, де сріблясто дзвенять кастаньети
І пристрасть в жагучих очах мерехтить,
Де юність далека й стрімка, мов комета,
Назустріч вітрам доленосним летить.

ГАВАЇ

Є на світі вічне літо,
Там повсюди дивина.
Полечу я на край світу —
Це мені не первина.

Я тепер давно вже знаю,
Де земний далекий рай —
Помаранчеві Гаваї, —
Веселися і гуляй!

Ах, Гаваї, ах, Гаваї!
Все там гріє й потіша.
В той земний куточок раю
Рветься знов моя душа.

На Гаваях літо вічне —
Невідома там зима.
Ходять дами симпатичні,
Зводять стегнами з ума.

На Гаваях — диво-казка.
Розійдись — гуляй душа!
А красунь любов і ласка
Не дадуть вам відкоша.

ВИГАДАНА КРАСА

Сонце сяє у зеніті,
Дивовижних птахів тьма.
І нас двоє на Гаїті,
Я від Інни без ума.

Шлях трудний у цю країну
Та зате тут — рай земний.
Теплі хвили, люба Інна,
І папуга голосний.

Працював я без спочину
І провітку не було.
А як стрів красуню Інну —
У душі все ожило.

Якщо Інна поруч, рядом, —
Затишає суєта,
Я спокійний, щастю радий,
Ось що значить красота!

Час цариці Нефертіті
У минуле відійшов,
А у мене на Гаїті
Є красуня і любов.

А ВСЕ-ТАКИ

А все-таки, що не кажи,
Багатим стану я в житті
І подарую від душі
Тобі серпанки золоті.

Поможе вилізти з невдах
Мені казковий гном.
Тобі віддать Чумацький Шлях
Я обіцяв давно.

У небі зорі розцвітуть
І порадіють всі святі.
А ти згадати не забудь,
Про що ми мріяли тоді.

Хай шлях в життя нам прокладе
Утаємничена зоря.
Творити й жити для людей
Повіки будем ти і я.

ХТО Ж ЗАЛИШНІЙ?

Квітнуть вишні, квітнуть вишні,
Бо настала вже весна.
Третій в нас завжди залишній,
А любов одним одна.

Все приходить і відходить,
Лиш любов живе завжди
І над нами верховодить,
Тож без неї нам куди?

Квітнуть вишні, щастя близько,
І сама ти розцвіла.
На побачення з Дениском
Вчора знову ти пішла.

Так не можна збиткуватись
Над жагучим почуттям.
В цьому треба розібратись —
Зрозумій же і затам.

Квітнуть вишні, квітнуть вишні,
Ти з любов'ю не жартуй.
Я й Дениско — хто ж залишній?
Розберися, поміркуй!

Небо знов сьогодні хмуриться,
Навкруги снують стрижі.
Від досади плаче вулиця —
Літо крутить віражі.

А чому природа біситься?
Де сховалося тепло?
Та лице кохане світиться,
І довкіл все розцвіло.

І моя любов без подиву
Також крутить віражі.
Ах, круті побачень сходинки,
Ах ви, східці-міражі!

Небо знов сьогодні хмуриться,
В ньому видно плин хмарин.
Ти і я, і наша вулиця
Дождаємо новин.

Знову хай природа сердиться
І на дощ снують стрижі,
Та моя любов-чудесниця
Виробляє віражі.

НЕЗНАЙОМКА

Озираюсь і стрічаю
Незнайомий погляд твій.
І вже знову клопіт маю —
Туманить розсудок мій.

Незнайомко, незнайомко,
Серце в грудях завмира.
Знов приховано і тонко
Почалась любовна гра.

Світ двох душ — завжди загадка,
Де любов кладуть на кін.
Світ двох душ — незрима кладка,
Не дає спокою він.

Незнайомко, незнайомко,
Віковічна диво-гра.
Кожен знати мусить тонко:
В ній і радість і жура.

Б'ється серце таємниче —
Загадаю зустріч знов.
В піднебесі — зорі-свічі,
На землі свіча — любов.

ПУСТОТЛИВА

Влітку — холод, жарко — взимку.
Невпопад все — от біда!
У життя ввірвалась жінка
Пустотлива, молода.

Все танцює, веселиться —
Не спинити ні на мить,
Їй на місці не сидиться —
Все кудись біжить, летить.

Шалапутна, пустотлива —
Так і рветься за поріг.
То немов узимку злива,
То неначе влітку сніг.

Пустотлива, неслухняна
Відібрала спокій мій.
Я на неї як погляну —
Утрачаю супокій.

Ще такого не бувало:
Що не день — нові дива.
Ой, пропала, ой, пропала
Моя сива голова.

Влітку — холод, жарко — взимку.
Невпопад все — от біда!
У життя ввірвалась жінка
Пустотлива, молода.

СМІШИНКА

Дощик пахне резедою.
Ми з тобою стоїмо
Під плакучою вербою,
Аромат весни п'ємо.

Дощик нам цей на потіху,
Він — мов диво неземне.
Ти не можеш стримать сміху,
Сміх твій — зілля чарівне.

Ти — краплинка, ти — сніжинка,
Радість в дощ і радість в сніг.
Ти — смішинка-веселинка,
Срібло-золото твій сміх.

Дощик пахне резедою.
Передзвін птахів луна.
Зву тебе я золотою,
А навкруг цвіте весна.

Дощ пройшов і над лісами
Висне райдуга-дуга.
Дружба квітне поміж нами,
Серцю мила й дорога.

Ти — краплинка, ти — сніжинка,
Радість в дощ і радість в сніг.
Ти — смішинка-веселинка,
Срібло-золото твій сміх.

ДЕНЬ СВЯТОГО ВАЛЕНТИНА

Дивовижним ароматом
Віє від твого листа.
І в душі любові свято
Ніжним квітом розцвіта.

Пахне радістю в оселі
Не розкритий ще конверт.
Як весняні акварелі —
Тонких пахощів букет.

В день Святого Валентина
Серцем присягнуь тобі —
Ти любов моя єдина,
Промінь сонячний в судьбі.

Ти кохаєш, я кохаю —
Зрозуміло все без слів.
І нехай в душі палає
Ватра чистих почуттів.

День Святого Валентина —
День закоханих сердець.
День Святого Валентина —
Щастя сонячний вінець.

Ми з тобою на балконі —
Світить місяць-молодик,
Наші душі щастям повні,
Лине пісня звіддалік.

Світлячки внизу літають.
Мов лелітки чарівні.
Ясні зорі квітнуть, сяють,
Як троянди навесні.

Шум і галас дискотеки
Відійшли кудись у даль.
Нам любов приніс лелека,
Зорі, ніжність і печаль.

Ми на місяць заглядаєм,
Доторкаємось чудес,
Зорі жменями хапаєм,
Ростемо аж до небес.

Ми з тобою на балконі —
Світить місяць-молодик,
Наші душі щастям повні
Лине пісня звіддалік.

ПЕРШЕ ПОБАЧЕННЯ

Я вірю й надій не втрачаю
Що прийде пора золота,
У серці любов запалає,
На краще повернуть літа.

Ми вчора з тобою гуляли,
І місяць дивився на нас,
А зорі нам тихо шептали,
Що вже закохатися час.

Можливо, можливо, можливо,
Роки мої стануть сяйні.
Можливо, можливо, можливо,
Любов буде вічно в мені.

Найперше в житті закохання
І сонця багряного схід
Сердечне, тривожне прощання
І повного місяця слід —

Усе це здійснилось, здійснилось!
Кажу Вам правдиві слова:
Кохання до мене з'явилося
Життя моє — суцця ява.

Можливо, можливо, можливо,
Роки мої стануть сяйні.
Можливо, можливо, можливо,
Любов буде вічно в мені.

ПОСЛАННЯ З НЕБЕС

Можливо, і з вами траплялось,
Як в когось ви враз закохались.
Тоді вам неважко повірити —
Кохання не можна помірять.

Це — спека в розлючену стужу,
Що холодом віє у душу,
Виймає з грудей щире серце
І сипле на рану вам перцем.

Кохання — це радість і мука,
Жадання палке і розлука,
Нестерпна жага із криниці
У спеку напитись водиці.

І ось воно вже посміхнулось,
Неждано до мене вернулось.
Тепер я щасливий безмірно —
Кохаю сердечно і вірно.

Кохання — це щастя страждання
І радість велика признання,
Послання з небес таємничих,
Що дивиться серцем у вічі.

ОБРАЗ ЛЮБОВІ

Я Вас не знав, але уже любив,
Хоча любов моя була незрима.
Життя моє ваш образ освітив,
Коли пройшли із усмішкою мимо.

Не бачивши мене, ви в серці зберігали
І вічний ідеал, і все святе.
Ви, може, все життя мене кохали
В своїх думках, та я не знав про те.

Наша юність від нас полетіла.
Повернути її ми не зможем,
Та ще пісню любов не скінчила,
І мотив її серце тривожить.

Осінь в душу давно уже стука,
Заглядає у вічі і плаче.
Ось мені вже призналась онука:
Однокласник їй зустріч призначив.

Не наздогнать відлуння втіхи
І мрій чудесні міражі.
Печаль злилась з жіночим сміхом
І оселилася в душі.

Неспокій дні і ночі крає,
Не полиша мене печаль,
А сміх жіночий не змовкає
І кличе у незриму даль.

ВЕЧІРНЯ ЗОРЯ

Вечірня зіронька ясна
Встає на темнім небокраї.
Стоїть дівча біля вікна,
Хлопчина під вікном співає.

Далеко десь містечко є,
Та близько рокіт океану.
Хлопчина голос подає,
Його я чую з ресторану.

Бокал ігристого вина
В руці моїй зігрівсь відразу.
Мені привиділось з вікна,
Що я із ним співаю разом...

Співав хлопчина під баян
Про дівчину із Нагасакі.
Чи заспіваю так і я
Про море, дівчину і маки?

Коли вечірнюю зорю
Хмарина раптом заховає,
Тоді про молодість мою
Той спів хлопчини нагадає.

МОЯ ДІВЧИНОНЬКА

Коса в дівчиноньки
Звиса до пояса,
Дугою брівоньки
І ніжність в голосі.

А місяць повниться,
Доріжка світиться.
А серце томиться,
І личко міниться.

Погасла зіронька,
І ніч кінчається.
Сумна дівчинонька
Мені всміхається.

Земля хитається,
І радість світиться.
Любов прощається,
Щоб знову стрітися.

Струнка дівчинонька,
Коса до пояса,
Хода сповільнена
І ласка в голосі.

ПОБАЧЕННЯ

З неба зіронька упала
І погасла в темноті.
Ти бажання загадала,
Мовчки мрієш в самоті.

Знаю я твоє бажання,
Щоб тебе поцілував
І жагуче цілування,
Де б не був, не забував.

Ніжно я тебе цілую,
Щонайкращу із дівчат.
На любов мою земную
Зорі дивляться й мовчать.

І ці ночі, і ці зорі,
І це щастя назавжди.
Відпливаю завтра в море,
Я вернусь — ти тільки жди.

Світлі ночі, чисте море...
Хвилі тихо гомонять.
А над нами сяють зорі,
Очі милої горять.

КРАСА

Святкові надягла наряди,
І очі радістю цвітуть...
Не будь такою, Бога ради,
Такою гарною не будь.

Зорять на тебе перехожі,
А ти з усмішкою ідеш
І граціозна, і пригожа.
А поруч я крокую теж.

Вже стільки літ живу з тобою,
Але ревную до цих пір.
Та я люблю тебе такою
Всім заздрісним наперекір.

Твій ніжний профіль, погляд милий
Моє наснажують єство.
Там, де краса, не в'януть сили.
Краса — це вічне божество.

Святкові надягла наряди,
І очі радістю цвітуть...
Лишайсь такою, Бога ради,
Такою, ради Бога, й будь!

Думки полинули у простір,
Де чути солов'їну трель...
Мені б десь на безлюдний острів,
Кудись за тридев'ять земель.

Глядіть на море вечорами,
Ловити поглядом зірки,
Сидіти мовчки, мов без тям,
Забувши наші всі грішки.

Згадай, як сонце в небі грало,
А я мімоз тобі приніс.
Ми цілувалися, співали,
Сміялись радо аж до сліз.

Усе неначе вітром здуло.
Хто в нас життя з тобою вкрав?
Можливо, ти й любов забула,
А я любити перестав?

Давай владнаєм все це просто
І втечемо від всіх і вся!
Знайдем любові дивний острів,
Де будем тільки ти і я.

А що було, — те завжди з нами.
Його лиш треба розбудить.
Клянусь, кохана, небесами,
Що буду вік тебе любити.

Я хочу, щоб душа палала —
Не кидало мене у млість,
Щоб цілуватись, як бувало,
І щоб в охотку, мов колись.

Тепла зустріч над рікою,
А довкіл цвіте весна.
Я від зустрічі такої
Захмелів, як од вина.

В очі зорі нам дивились,
Місяць рогом зачіпав.
Ми під вербами сиділи,
Я тебе поцілував.

Що за диво очі в тебе:
Незрівнянні, чарівні,
Сині-сині, наче небо,
Ніби справді неземні.

На твій стан і личко біле
Я дивився і мовчав,
Бо твій образ світлий, милий
В душу глибоко запав.

Серце б'ється, стука в груди,
Адже в ньому грає кров.
Скоро знову зустріч буде,
Зустріч буде і любов.

ФІАСКО

Любов прийшла, як диво-казка,
Хоч вже давно минула юнь.
Я в ній боюсь зазнати фіаско,
Тому й звиваюсь, наче в'юн.

Утримати серце не умію
І говорю усе невлад.
І не хлопчисько — червонію.
Я сам собі уже не рад.

В любові вкотре зізнаюся
І тону в таїні очей.
Дивлюсь на неї і гублюся,
А в серці полум'ям пече...

Любов—чарівна, мила казка.
І розгадати її дарма.
В любові я зазнав фіаско —
Тепер мені життя нема.

ЛІТО

Ось уже й настало літо —
Волохатий джміль дзижчить,
Сонцем всі сади залито,
В сіні мишка шурхотить.

Птаство з півдня прилетіло,
Все довкола розцвіло,
Буйно скрізь зазеленіло,
А зими, як не було.

Вже для мене справжнє літо,
А для тебе ще весна.
Ніє серце без привіту:
Я один і ти одна.

РОМАНС

Вино в химерному бокалі
Заграло, ніби чарівне.
А ви бокал в руці тримали,
Немов не слухали мене.

Ви слів моїх не розуміли
І не старались зрозуміть.
Вас звуки вальсу полонили,
І ви мовчали у ту мить.

Одумавшись, враз підхопились,
Упала на лице вуаль —
І шанобливо поклонились.
Мені ж було прощатись жаль!

Як скрипка солодко звучала!
Як справно слухалась гравця!
Ех, повторити, як бувало,
Усе зпочатку до кінця.

* * *

Знову зваблюєш очима,
Закипає в серці кров.
Ось торкнулась вже плечима,
Та гублю тебе я знов.

Без кінця якась омана,
Потойбічна крутизна.
Божевілля, серця рана,
Океанська нуртина.

Я любові подих чую,
Наді мною сонця мідь.
Море хвилями бушує
І його не покорить.

Пряний дух, а вітер ніжний, —
Приворотний еліксир.
Світ любові небезгрішний,
А для нас цей світ — кумир.

ТАЄМНА ЛЮБОВ

Ви і вродлива і незмінна,
Ефектна і неповторима!
Боюсь, любов моя злочинна.
Ви — зірка і балету прима.

Із вами різні ми планети:
Я на гальорці із натхненням
Дивлюсь на ваші піруети.
Ви — яснозоре сьогодніня.

Ви — білий лебідь, ви — Одетта,
Ви — Дездемона — жертва страсті,
Ви — муза і любов поета,
Моє невідворотне щастя.

Ви — страсть моя, моє горіння,
Ви — мій кумир, таємний геній!
Душі поета воскресіння:
Я вас люблю! Вам будь моєю!

Сюжет печальний, старовинний
Все сховано в імлі туманній...
Поета страсть до балерини
Звучить в мелодії органній!

Хто душу жінки відігріє
Серед холодної зими?
Зоря небесна пломеніє,
Іскряться сніжні килими.

Душа чутлива і вразлива
На щось очікує давно.
І загляда сором'язливо
Щоночі місяць у вікно.

Блукає у півтімі тривога,
Стає гучнішим серця стук.
Скрипить наїжджена дорога,
І будить тишу кожен звук.

Чого душа її жадає,
Не полишаючи надій?
Хто любить, той чудово знає,
Що треба жінці молодій.

Заграва спалахне вночі,
Над морем місяць і зірки
Засяють ясно, усміхнуться.
В гарячій племіні свічі,
Мов крила птаха, — дві руки
До миті щастя доторкнуться.

І дві душі, мов дві зорі,
Довірять небу свій секрет.
Проміння золоте проллється.
І спалахне о тій порі
Любов, що оспівав поет,
І всесвіт піснею озветься.

Поет передчував любов,
Як поклик із далечини,
Беріг надію полум'яну.
Через літа невпинні йшов
До доленосної весни,
Що усміхалася жадано.

Сіла ти побіля мене,
Ніби тільки що прийшла.
Хто послав тебе, о нене?
Де раніше ти була?

Може, виринула з моря
Афродітою в дарунок?
Чи тебе родили гори,
Чи ти Всесвіту відлунок?

Я тебе давно вже знаю,
Тільки трошечки журюся:
Наяву завжди чекаю,
А у сні чомусь боюся.

Ти навік моя, кохана,
І співа в душі струна.
Повторять не перестану:
В цьому світі ти одна.

Образ твій, натхнення повний,
В душу ллє гаряча кров.
Тост підношу заздоровний
За дружину і любов!

ВЕСНА І ЛЮБОВ

1

До чого вся ця суєта?
Куди так біжимо безладно?
Над нами хмарка вироста,
Щебечуть птахи неугавно.

Куди ж біг тягне нас, куди ж?
Усе мізерне проминає?
Та є ж бо весняний капіж —
Без капежу весни немає.

2

Для чого йде до нас весна?
Чому щебечуть птахи ранні?
Любов у серці чарівна
Весною всі стирає грані.

Для неї не страшний рубіж.
Любов крихка і обережна,
Вона нестримна, мов капіж,
А в почуттях любов — безмежна.

Його чини — його напасті, —
Я за чинами не женусь,
Бо я валет простої масті,
Та з королями часто б'юсь.

А ти — любов моя, розрада,
Ти — найвродливіше пташа:
Завжди, коли ти поруч, рядом,
Співа в мені твоя душа.

Не свари ти мене і не лай,
Не дивись в мої очі так гнівно.
Пожалій, не прогонь, зачекай
І не смійся із мене наївно.

Мушу знати, чи любиш, чи ні,
Чи у серці не носиш образи
І на схилі розтрачених днів
Не тримаєш лихої відрази.

Мені стукала пташка в вікно.
Люди кажуть: це стукає вістка.
Хоч уже й без прикмет — все одно:
Сон у руку, а щастя не видко.

Не свари ти мене і не лай,
Не дивись в мої очі так гнівно,
А любов назавжди зберігай
І молися за неї незмінно.

II. ВІЧНИЙ МОРЯК

Ода морю

Ох море! Мене ти завжди притягаєш
Своєю любов'ю, нестримною страстю,
І серце тривожиш, і душу скоряєш,
З тобою, бурхливе, радію я щастю.

У хвилях твоїх мого серця горіння,
Солодка знемога і вольності сила.
З тобою приходять до мене боріння,
Бо ти рятувало мене і губило.

І вічно ти юне, і вічно кохане,
До тебе подібні лиш велетні-гори.
Ні, ні! Ти ні з чим і ні з ким незрівнянне,
Одне лиш таке ти, нескорене море.

То ніжно й ласкаво розкриєш обійми,
То грізно й бурхливо, а то й небезпечно.
Одних відкидаєш валами своїми,
А інших голубиш, мов сонечко, гречно.

Міняєш ти, море, свій колір постійно, —
Опівдні синієш, під вечір сірієш.
Мене ти до себе приваблюєш рвійно,
Тобі поклоняюсь, бо ти мене грієш.

Відтінків твоїх величава палітра
І в статі твоїй благородство високе.
До тебе, кохане, моя ця молитва,
З тобою навіки пролинули роки.

Ох море! Будь в серці, як пісня велична,
Відвертістю будь і в журбі, і в печалі!
Злітаю, як птиця, у небо правічне,
Та знову я бачу себе на причалі.

Перший капітан

*Присвячується всім капітанам
далекого плавання*

Моряцька форма з галунами,
Блищать нашивки, наче жар.
Летить наш барк під парусами,
Сягає щоглами до хмар.

А ми на барку тім — курсанти,
І за штурвалом капітан.
Під вітром гнуться реї, ванти,
В душі романтики туман.

Мене судьба водила всюди —
Я знаю море, океан...
Але ніколи не забуду
Тебе, мій перший капітан.

Морське звання — велике свято —
Оберігає честь мою,
І капітана, як собрата,
Я без помилки впізнаю.

Нагрудний знак я свій дістану,
Ланцюг, і якір, і секстан.
Один раз ставши капітаном,
Довіку будеш капітан.

Вічний моряк

Я стояв на площадці маячній,
Бачив башти діряві боки.
Все здавалось в житті малозначним,
Тут на башті мовчали віки.

Море гучно прибоєм заграло,
Чайки рвали мій хліб на льоту...
Я в житті своїм бачив немало,
Друзі знають мою доброту.

Вітер, хвилі і збурені птиці,
Злився з морем увесь небозвід...
Не біжать наших літ колісниці,
Час неначе притишив свій хід.

Та розвіялась хмара осіння,
А життя поверталось назад.
Наступило душі просвітління,
Хоч йому я і рад, і не рад.

Бо не тішить мене світ московський, —
Бачу в снах незабутній маяк.
Хочу я на маяк Слепиковський,
І без моря — я вічний моряк.

* * *

Де морські вітри гуляли,
Там і я з вітрами був.
Я кохав — мене кохали.
Ті часи я не забув.

Пам'ятаю шквал розлуки,
Хвилі втіхи і розрад,
Штиль омріяної злуки
І шторми підступних зрад.

Пам'ятаю і донині
Дні щасливої пори,
Океану далі сині,
Юності п'янки вітри.

Довелось всього зазнати —
Звідать радості й жалі,
А іще помандрувати
З вітром по усій землі.

ОБІЦЯННЯ

Люблю ясні морські простори
І захід сонця полум'яний.
Незрадно вірю в те, що скоро
Я обійму тебе, кохана.

А ще люблю, як на світанні
Із моря сонце виринає.
Душа, окрилена коханням,
Радіє, тішиться, співає.

Люблю дивитися на небо
У зоряні липневі ночі
І знову думати про тебе,
І сни розгадують пророчі.

Коли я в морі — ти зі мною,
Твій образ бачу я щомиті.
Неначе чайка над водою,
Кружляє він в ясній блакиті.

Мій корабель давно відчалив:
Йде за наміченим маршрутом,
Адже зірки пообіцяли
Мене коханій повернути.

Ця мить проводжання,
Ця мить розставання
У душу бентежну ввійде.
Залишиться з нами,
Завжди буде з нами
Горіння сердець молоде.

Причал зостається,
Печаль зостається
І тане в ясній далині.
Хай нам засміється,
Ізнов засміється
Любов і тобі і мені.

В душі моїй море,
Хвилююче море,
Любові тривоги й жалі.
У чистому морі,
В безкрайнім просторі
З надією йдуть кораблі.

Завжди повертайтеся,
Додому вертайтеся,
Туди, де вас люблять і ждуть.
Гіркота прощання,
Солодкість кохання
Хвилюють — і в цім, певно, суть.

МОРСЬКЕ БРАТСТВО

Із літ минулих персонажі
Враз постають в очах моїх.
І вже до ранку спать не ляжу:
Укоотре знову бачу їх.

Зі мною поруч друг Михайлик —
Він стерновим на шлюпці був,
І пензенський хлопчина Алик
З причалу радісно махнув.

О мореходко, о герої!
Який був дружний екіпаж!
Особий шик ходи морської,
Наївних юнаків кураж.

Курсантські бережу погони —
Вони дорожчі еполет.
Морській склянки-передзвони
Летять — не зупинить їх лет.

Років минулих персонажі
Знов починають в море звать.
Душа моряцька ніби каже:
Все доведеться повторять.

І сниться море-океан:
Гуляє вітер-ураган,
А я попав у мертвий штиль,
Мій парус крила опустив.

Вже кілька днів нема дзвінка,
Хоча давно його чекав.
Чи це любов померла вже,
Чи забарилася лише?

Душа, як море-океан,
Неначе буря-ураган,
Мов дужий вітер і гроза,
А на очах бринить сльоза.

В моїй душі горить любов,
У жилах стигне юна кров.
Та ось почув крізь перший сон,
Як вперто дзвонить телефон.

Я упізнав: це дзвониш ти,
Мій світе ясний, золотий.
Чекаю, рідна, як весну,
До серця ніжно пригорну.

У ЧУЖОМУ МОРІ

Стоять на рейді кораблі,
Неначе птахи прилетіли...
На горизонт, на край землі,
Утомно сизі птахи сіли.

Нудьгою серце враз зайшло:
— Де, швидкокрилі, ви літали?
Вам довго мандрувать прийшло,
А чи в Росії ви бували?

Коли дивлюсь на кораблі,
Пригадую я запах хліба.
Встають берізоньки малі,
Ліси, степи, з-під плуга скиба.

Війнув вітрець береговий,
Десь там мене чекає ненька.
Чуже тут море, світ чужий,
Лише душа в мені рідненька.

Рибак

Дорогі ви мої рибак,
Вас чекає розбурхане море.
Рибак, — тричі ви моряк,
Вам супутники — радість і горе.

Риболовля, неначе та гра.
Сподівається кожен удачі,
І ніколи не дасть Бог добра,
Якщо маєш натуру ледачу.

Ваш улов вже чекає завод
І подякує вам безперечно.
Тільки знає рибачий народ,
Що удача завжди небезпечна.

Повертайтеся, мої моряк!
А за труд нелегкий вам віддається,
Адже завжди ви всі смільчак,
Тож бажаю рибачього щастя!

Дорогі ви мої земляк,
Невсипущі романтики моря,
Рибак — тричі ви моряк!
Хай же щастя іде з вами поряд!

На створі

Як пароплав іде в затоку,
Йому важливо бути на створі,
Бо відхилився ненароком
І не простить помилки море.

Завжди тримайтесь магістралі,
Байдуже, в морі чи на суші.
Хоч моряки ми і бувалі,
Та слухать треба серце й душу.

І щоб в житті біди не знати,
Триматись варто всім на створі.
Хто метушиться так занадто,
Тому кінець в житейськiм морі.

ПРИЇЗД У ХОЛМСЬК

Перед очима знову море —
Морська до себе манить даль.
В душі моїй, неначе в створі,
Зійшлись і радість, і печаль.

Моряцька служба не утіха,
Моряк — незвичний чоловік.
Давно із Холмська я поїхав,
Лишивши юність там навек.

Усі вже друзі помужніли,
Себе між них не впізнаю.
Хоча вже скроні посивіли,
Та всі ми — з морем, всі — в строю.

В очах моїх і море, й осінь,
І славний острів Сахалін.
Ходжу, гублюся між трьох сосен,
Я зі всіма тут — і один.

Біля моря

У небі місяць, наче диво,
Зоря тремтить десь там у млі,
Тут живемо і ми щасливо
На праведній своїй землі.

Заводять хвилі з вітром спори,
Мов хочуть вирватись з оков,
А я вдихаю запах моря,
Несу йому свою любов.

І зір висячих міради
Там в безкінечній вишині,
І незмовкаючі цикади —
Все наяву — і все в мені.

Оте усе було зі мною
Літ наче тисячу назад.
Насправді ж це було весною
У той щасливий зорепад.

Торкаючись душею неба,
Живеш на праведній землі.
Ява чудесна біля тебе
І світ немеркнучий в імлі.

Умилось море світлим ливнем
І стало чистим після шторму.
Звучить, можливо, дуже дивно,
Та що є в світі цьому норма?!

А може, ми й самі вже дивні,
Ми чим засмічуємо душі?
А хто придумав бурі й ливні?
Хто зорі вранці в небі тушить?

Ти був у морі після шторму,
Коли скрізь ясно і спокійно?
Можливо, це є також норма,
Та в цьому світі норма — війни.

Коли душа вже заболіла
І справи й далі неутішні,
То знай: спокута наступила,
Щоб змити всі гріхи колишні.

морський вогонь

У кришталевім світі дивовижнім
Вдивляюсь журно в хвилі чарівні.
Зітхає море і тривожно, й ніжно,
Зіллявшись з небом в сірій далині.

Десь вогник мерехтить в нічному просторі,
Холодний вітер з півночі подув.
І я — один, як вогник той у морі, —
На березі, мов сам себе забув.

МРІЇ

Я про тебе мрію ревно
І щоденно дожидаю.
Може, мрії не даремно
Полонили птахів зграю.

І щебечуть, і пустують
Над твоїм ясним віконцем.
Співом радісним чарують —
Ти для них, як в небі сонце.

Птахи крилами махають,
Зачаровані весною.
Не гони, кохана, зграю —
Хай милуються тобою.

Чорний ворон. Чорний ворон
Не вгаває край дороги,
Мов показує свій гонор,
Не лякаючись тривоги.

Повертайтеся, птахи, в душу —
Хай щастить вам скрізь і всюди.
Я порадувать вас мушу —
Буде радість, щастя буде!

ВЕНЕЦІАНСЬКИЙ МОТИВ

Гондола із хвиль весняних виплива,
І місяць над нею чаклує.
Красуня на березі пісню співа,
А море сміється й вирує.

Ту пісню почувши, гребець-молодець
В красуню навів закохався.
Лиш місяць був свідком коханих сердець,
Із ним гондольєр побратався.

І серце дівоче той світ-молодик
Свою любов'ю чаклує.
Стежину любові проклав він навів,
Квітує любов і чарує.

Гондола із хвиль весняних виплива,
Аж любо очам милуватись.
І кожному пісню любов заспіва —
Потрібно лише закохатись.

* * *

Призахідне море тривожне,
І місяць блідий в стороні.
Хіба із тобою не можна
Зустрітись весною у сні?

Та хтось мені стиха шепоче:
“Не треба, мій друже, не плач.
Хай радістю світяться очі,
Бо мрії не знають невдач.”

І щастя уже недалечко,
І щастя іде без доріг.
Схвильовано б'ється сердечко,
Відходить печаль за поріг.

Вже й сонце зійшло над горою,
Осяяло всю долину.
І в світі обманнім нас двоє,
Лиш двоє, позбавлених сну.

Пробач

В саду побило градом квіти,
Відлуння грому чути в снах.
Ми стоїмо удвох, мов діти,
У тебе — сльози на очах.

Я опускаюсь на коліна,
Мов знову винен без вини.
Затихла пісня солов'їна
У розпал теплої весни.

Пробач... За що — і сам не знаю.
Пробач мені за все, за все.
А я тобі все пробачаю —
Хай віра щастя принесе.

Вже розпустилася калина,
Навкруг луна пташиний спів.
І знову щира пісня лине,
І знов пробачення без слів.

Бувають часом чудеса:
Душа стомилася вкінець.
Та враз засяють небеса,
У вікна блисне промінець.

І світло ясне доброти
Наповнить душу молоду,
І без тривог і суєти
Мій день почне свою ходу.

Любов, любов! Вона бува
Приходить в непогожий час.
І мовкне буря грозова,
І теплий легіт пестить нас.

Купаюсь в чистім морі знов,
Життя вдихаю аромат.
І хай у мріях лиш любов,
Та я і мріям світлим рад.

Бачу образ Ваш світло-печальний —
Це минуле у далеч зове.
Чую пісні мотив сповідальний —
Щира пісня у серці живе.

Чує спів той плакуча вербиця,
Дишуть смутком гарячі вогні.
Від кохання світлішають лиця,
А без нього — усі ми сумні.

Лиш зачую слова тої пісні —
Бачу профіль ясний наяву,
Чую струни душі благовісні
І я Вашим коханням живу.

Пісня лунко у простір несеться.
В опустілих осінніх садах
Хтось ридає, а хтось і сміється —
Сміх у смутку і радість в сльозах.

Чую пісні мотив сповідальний —
Щира пісня у серці живе.
Бачу образ Ваш світло-печальний —
Знов любов наші душі зове.

Особисте

Плетиво дивних, сумнівних думок,
Натяки флірту легкого.
Нам дорогий віковичний зв'язок,
Ми одинокі без нього.

Світле мереживо враз ожива, —
З кожного доброго слова
В'яжуться, в'яжуться щирі слова,
Перше з них слово — основа.

Так починається наша любов.
Десь її юне начало.
В пам'яті нашій відлунює знов
Пісня, що в серці звучала.

Вас неможливо мені підкорить,
Та не втрачаю надії.
Буду Вам чесно і вірно служити,
Вірю, що збудеться мрія.

Плетиво дивних, сумнівних думок,
Натяки флірту легкого.
Нам дорогий віковичний зв'язок,
Ми одинокі без нього...

Діана

Погода нині несказанна:
Після спеоти дощ пройшов.
І незворушлива Діана
В очах моїх постала знов.

Діана хмари розганяє
І з юним вітром заграва.
Кохання, ніби сонце, сяє
І пісню радості співа.

Душа моя — відкрита рана.
Горю в невидимім вогні.
О, пожалій мене, Діано,
Тобою марю ночі й дні.

Та чую, чую безсердечні,
Сумні, нерадісні слова:
“Ви, пане, ввічливі і ‘речні,
Та мрія Ваша — нежива!”

Погода нині несказанна:
Після спеоти дощ пройшов.
І незворушлива Діана
В очах моїх постала знов.

ОЧІ ЛЮБОВІ

У любові очі ясні,
А душа завжди відкрита.
У любові мрії красні,
І вогнем горять ланіти.

Хай слова її відомі,
Та вони — немов алмази.
Всі ми грішні в світі цьому —
Медом нас ніхто не мазав.

У любові квіти милі,
А вітри пісень співають.
У саду плоди дозрілі,
Зорі ласкою палають.

Від любові сяють лица,
Від любові погляд грає.
У гаю співає птиця
Від любові завмирає.
Нас любов веде і гріє,
Прокладає шлях пісенний.
Пісню люблять у Росії,
Пісні мій уклін доземний.

* * *

N. N .

Поміж друзів був іуда,
Що очікував свій час.
І не трапилося чуда —
Він бездумно зрадив нас.

Бо запродавства недуга
В ньому вже була давно, —
Називався вірним другом,
А штовхав усіх в багно.

Зла йому я не бажаю
І не зичу днів лихих.
Він слабкий душею — знаю,
Хай відмолює гріхи.

Я давно простив іуду —
Не тримаю давній гнів
І просити Бога буду,
Щоб і Він його простив.

Наш Херсон

Човен мчиться і тихо гуде,
І зустрічні всміхаються лілії.
Боже мій, на Дніпрі, як ніде,
У душі відчуження ідилії.

Гуси в плавнях безшумно плывуть,
Відкриваються сонячні далі.
І гудки пароплавів зовуть, —
Чи в Херсоні ви, друзі, бували?

Приїжджайте, о друзі, в Херсон,
Тут панує скрізь дух України,
Полонить вас південний озон,
Щедре сонце і крик журавлиний.

Виноград прославляє наш край
І вино запашне та ігристе.
Ростимо ми дорідний врожай,
Прославляєм трудом наше місто.

Човен мчиться і тихо гуде.
На воді розпустилися лілії.
Тут, в Херсоні, і більше ніде
Як одна всі дівчата красивії.

Мій Херсон — світла радість моя.
Це — ворота морські України.
Світиш ти морякам, як зоря,
Добра слава про тебе скрізь лине.

Погляд

Цей світ земний, реальний, неможливий —
Відлуння серця в радості й журбі.
Твій погляд ніжний, боязко-тремтливий —
І я у відчайдушній боротьбі.

О Боже мій! Пора вже вгмонитись,
Скінчити з плоттю непідкупний бій.
Та я ніяк не можу примиритись,
Бо ти лишилась в далечі морській.

* * *

Сусід недобре подивився.
Дружина зранку знов не в дусі.
Син-шибеник від рук відбився —
Не слуха мамі і бабусі.

Я душу спалюю до тла,
Щоб дати найближчим людям раду.
Та попри все — докола мла,
Бо доброта — страшніша зради.

Гублю своєї долі дні,
Будую непідступні мури.
А може, складність вся в мені?
До чого тут сусід похмурий?

* * *

Мені говорять: наш великий класик
І милістю Господньою поет
Весну любові пристрастю прикрасив,
Увіковічив неповторний мент.

Чи можна щось до цього ще додати?
Хто може замахнутись на шедевр?!
Та тільки як тепер мені мовчати,
Коли весною диха кожен нерв?!

Ми перед Богом рівні і смиренні,
Нам перед Ним лиш відповідь тримать.
Але якщо ти часом не в натхненні, —
Поєм і віршів краще не писать.

Радість Буде

Миколі Шершню

Чекаю й знаю: радість буде,
Терпляче казку жду свою.
І знову, й знов приходить чудо,
І я — то в пеклі, то в раю.

Струмують фарби-акварелі,
Вирує вранішній туман,
Пташки снують біля оселі,
А замість штилю — ураган.

І хай це все колись було вже,
І хоч, бувало, я й грішив,
Але молю Тебе, мій Боже,
Натхнення дай моїй душі.

МОРЯК

Капітану далекого плавання Володимирові Гудку присвячується

Він в Одесі — чорноморець
Ще й великий сміхотворець.
Миколаїв по-козацьки
Ловелас освоїв хвацьки.

Пам'ятали і в Херсоні
Об амурнім марафоні.
Не жалів він там зарплати —
На дівчат Херсон багатий.

Идуть чутки давно на флоті,
Що лінчують його в Поті,
І вважає дуже милим
Все жіноцтво Ізмаїла.

Він, скінчивши мореходку,
Взяв направлення в Находку.
Знають Поті і Одеса,
Гнув які він там колеса.

Та моряк у тім не винен,
Що до нього кралі линуть
І в Одесі, й Ізмаїлі,
І в Находці сніжно-білій,
В Миколаєві і Поті —
Адже він моряк на флоті.

МОЯ ГАВАНЬ

Й.І. Сосновському

Імператорська гавань,
Як тебе та й не любить!
Повернувшись з дальніх плавань,
Тут найкраще відпочить.

Вкрита льодом ти зимою,
У снігу всі береги.
Ми повінчані з тобою,
Без тебе, як без снаги.

В світі є країн багато —
Шлях до тебе проляга:
Ти і в будень, ти і в свято
Рідна всім і дорога.

Хай негода чи погода —
Тут я каюсь і грішу.
У яких не був би водах,
А до тебе я спішу.

ДРУГОВІ

В придуманім світі ми разом.
Часи ці земні нас чарують.
Тут все не пізнаєш відразу,
Тут ворони в лісі ночують,
Тут пси безголові валують.

Не хочу полону ілюзій
І мрії солодкі покину.
Жирують тут скрізь товстопузі,
Що гнітять робочу людину.
Терпіти не буду до згину.

Не можем ми в небо летіти,
В болоті загрузли по вуха.
І що нам безкрилим робити?
Трудна у нас, друже, житуха:
Ніхто нас не чує й не слуха.

Та є заповітне десь море,
Де радість лишилися й горе,
Де берег і світлі простори.
Там птахам веселим привілля,
Там жінку віншують в застіллі.

Ми разом в бурхливому вирі,
Той вир вже на дно затягає...
Неначе в пристреленім тирі
І ворог у душу стріляє.
Здається, що друг убиває.

ВІНЧАННЯ У ПРАВОСЛАВНОМУ ХРАМІ НА КІПРІ

Світилась руська наречена
І тихий грецький молодий.
Обряд вінчання, дух священний
І сила Божої води.

Єднання двох під небесами —
То незабутній світлий час.
Я був на службі в Божім храмі —
Вінчання бачив в перший раз.

Я у полоні неземному
На мить якусь увесь застиг.
І в цьому світі чарівному
Привиділось, що я — жених.

Світилися слов'янські лица,
Іконостас увесь в огні,
Храм православний в багрянцях,
Рязанські очі в таїні.

БАЛАДА ПРО ВИРОДКІВ

Було це теплою весною,
Стояв легкий на морі бриз.
Були два виродки зі мною,
Один із них молов "на біс".

Дзижчав, дзижчав він без упину,
Як джміль той, що зачув весну.
Кривлявся інший щохвилини,
І танкер сів на міліну

А ти з нудьги ураз притихла,
Аж став від не уваги бюст,
Уся краса твоя поникла.
І що почув з твоїх я вуст?

Мізки податливо тупились,
І думалось лише одне:
Ти за яку це добру милість
Назвала виродком мене?

Я мало не згубив розсудок,
Та зрозумів: мені відказ.
Без баби як? Я ж не ублюдок.
Так і скінчилося у нас.

Все виродки нам зіпсували,
Тому такий уже кінець.
Але усі ми добре знали:
Тобі також урвавсь терпець.

ЗВУКИ

Володимиру Тверському

В світі цім панують звуки —
Полонять безмежні далі,
Звуки пристрасті і муки,
Звуки радості й печалі.

Вітер розмовля з вербою,
Пестить і голубить віти.
І, милуючись собою,
Про любов шепочуть квіти.

Жебонить струмочок чистий,
День новий стрічає радо.
І лунає урочисто
Срібний голос водоспаду.

У п'їтьмі жагучій тоне
Ночі тихої зітхання,
Та немає перепони
Для мелодії кохання.

Голос твій до мене лине,
Лиш на мить зімкну повіки.
Ти любов моя єдина,
Нерозлучні ми довіку.

Знову думаю про тебе,
Хочеться душі співати.
І здіймається у небо
Мрій симфонія крилата.

Народ гуляв без суєти
На Кертнерштрассе в центрі Відня.
Скрипаль же, приховавши злидні,
Сидів смиренно, мов святий.

Охайно вдягнений брюнет
Виконував свою роботу:
Грав, зазираючи у ноти,
Під мідний звук скупих монет.

Схотілося й мені знайти
Життя без розкоші й розрухи.
В загартуванні сили духу
Висот найвищих досягти.

Я каюся за підступну мить.
І соромно мені й донині,
Що я позаздрив тій людині.
Нехай Господь мене простить.

Я не чекаю покаяння
Від друзів та від ворогів —
Я нині сповнений бажання
Поринуть в світ юнацьких днів.

Себе в юрбі веселій стріну,
Кивну недбало сам собі.
В якусь погожу, теплу днину
Віддамся до кінця судьбі.

На пам'ять прийде ніжне слово,
Сказати його не побоюсь.
В морське життя порину знову,
З дев'ятим валом поборюсь.

І баста! Більше не старію!
Хай закипає в серці кров.
Я і без віршів ще зумію
Відчути юність і любов.

НЕТИПОВИЙ КАНДИДАТ

(Триптих)

1. Виступ кандидата в депутати

Ми за працю і науку,
За реформу, за село...
Ми у Думі йдемо на муку,
З нами вам би повезло.

Наша партія готова
Працювати і страждати.
Ми — опора, ми — основа,
Ми стабільність можемо дати.

Ми примусимо державу
Наш простий народ любить.
І дамо гуманне право, —
Всіх безплатно хоронити.

Налаштуємо зі світом
Повноправний діалог.
Бізнесу шляхи намітим —
Тож нехай допоможе Бог.

Ми в Європі гості ждані,
Та Європа не указ.
Ваші баби будуть пані —
Вибирайте тільки нас.

2. Відповідь звичайної людини

Нащо ляпати дурниці,
Перти в очі тумана,
На осіці рвать кислиці,
Задом бити кавуна.

Мать ми кузькіну вже знаєм,
І ядрену знаєм мать,
Та ніколи рідним краєм
Ми не будем торгувати.

Ви навчіться перти плуга,
А не ляскать язиком.
Ми не стерпимо наруги
Над трудящим мужиком.

І не сипте нам погрози,
В очі нічого брехать.
Час узятися за розум —
Не за глум, ядрена мать.

Розпустили чорні жала
Та й забули, що є гріх.
Все покрали, розібрали,
Розхапали, хто що міг.

Вже набридли нам дебати
І вся ваша мішура.
Кандидати, депутати,
В шию гнати вас пора!

3. Відпочинок кандидата

Після виступу й дебатів
Кандидат зробив привал.
Трудно бути депутатом,
Ох, тяжкий же п'єдестал.

Наказав накрить "поляну",
Запросив своїх людей.
Був уже добряче п'яним
Безсоромний фарисей.

Випив чарку під ікорку,
Смачно крякнув в кулаки.
Засміявся чомусь без толку,
Перейшов на матюки.

За стегно схопив дівулю,
Сунув руку під поділ.
А йому дівуля — дулю.
Кандидат сховався в тил.

Поможи нам , Боже правий,
Порятуй нас від біди,
На сутяг знайди управу,
Щоб жили ми без нужди!

Подвійна райдуга

Недобре серед ночі сниться,
В очах іскриться і двоїться,
В свідомості хтось чорний бродить
І сам себе нінащо зводить.

Підступний стогін чути ззаду
Весною серед листопаду.
Подвійне скло, подвійне денце,
Рука покладена на серце.

А на руці алмаз сіяє
І ситість жирная гикає...
Хоч склад мізерний, — він "великий",
І погляд в'їдливий, дволикий.

В душі нудьгуюча осмута,
А на обличчі — зла отрута
І показна якась веселість.
В палаці, як в пустій оселі.

Тремчу я, мов на полі міннім,
Та в небі світлім і єдинім
Подвійна райдуга палає,
Дволикість чорну спопеляє.

А вогневиця хмар вирує,
У душу змучену струмує.
Душа, зачувши подих ночі,
Померла в муках неохоче.

Сповідь грішника

Гріхи бувають різними:
Болючими і грізними,
Малими і великими,
Відкритими й безликими.

Вони бувають вічними,
Простими і незвичними,
Тяжкими і нахабними.
Смішними і незграбними

Гріхи бувають явними,
Старими й непоправними,
Пекучими і лютими,
Давно всіма забутими.

Я брехні не гляну в вічі,
Хоч і сам, бува, грішу.
Поклонюсь землі я тричі
І прощення попрошу.

Віджену і злість, і заздрість —
Не пущу їх на поріг.
Я і з гордощами справлюсь.
Лиш би Бог мені поміг.

Не піддамся примхам долі,
Не впаду в лиху біду,
Не піддамся злій неволі —
Страх від себе відведу.

Поклонюсь землі я тричі
І прощення попрошу.
Я брехні не гляну в вічі,
Хоч і сам, бува, грішу.

Сахалінський мотив

Я кожен раз, як перший раз,
З тривогою стрічаюсь з морем.
Прийшов мій заповітний час, —
Душа радіє на просторі.

І знову весело мені.
Стою від моря за півметра
І чую пісню вдалині,
І звуки танго в стилі ретро.

Уже ясніє неба лик.
Ховають ночі сни колишні.
А море — в серці на весь вік
Й в вітри сердиті і невтішні.

Стою при березі один,
Вітри гуляють на просторі.
Близький-далекий Сахалін —
Відкрите й життєдайне море.

Російські капітани

Кораблі, кораблі, кораблі —
Бачу їх в своїх снах безнастанно.
Тануть, тануть в туманній імлі...
Там моєї землі капітани.

Славнозвісних імен цілий ряд.
І наступні, нові, покоління...
Хоч величні, та скромно стоять.
А в серцях — їх любов і горіння.

Слави й честі поет Гумільов,
Котрий словом скорив всю Росію,
Хоч і щастя свого не знайшов,
Але людям простим дав надію.

Там затаєно-стриманий Блок,
Що писав свої вірші натхненні.
І близький, і далекий як Бог,
Відчайдушний, веселий Єсенін.

Там Рубцов, ніби в дивному сні...
Теж полишив він музу зарано.
Може, вгледів зорю вдалині
І давно уже став капітаном.

І всесвітньо відомий герой.
Та душею не знаний Гагарін,
Трудівник золотий — не ізгой.
Він поплинув навіки за хмари.

Бачу й друга свого в тім ряду
Між плеяди моїх капітанів.
Друг продовжив геройську ходу,
Не злякався неземних ураганів.

Я іду їх слідами у світ,
Сам пройшов і моря, й океани.
Я Росії служу з юних літ.
А в морфлоті служу капітаном.

Новорічне танго

Танго в палаці Находки
І новорічні вогні.
Линуть божественні нотки.
Звуки летять чарівні.

Пам'яті світлої танго
В залі у всіх на виду.
В танці всі рівні за рангом,
Тільки танцюй до ладу.

П р и с п і в:
Мій капітан, мій капітан,
Курс — на екватор, сонце в зеніт!
Мій капітан, мій капітан,
Зустрічі танго — радості цвіт!

Профіль сміливий і гордий —
Юності вашої світ.
Ніжного танго акорди
В душу летять з давніх літ.

Щиру любов зустрічаю
Найзаповітніших днів.
З танго чудесним вертаю
В світ новорічних вогнів.

П р и с п і в.

Нам важко щиро посміхатись
Всім ворогам своїм дарма,
І понад силу прокидатись,
Як посмішки в душі нема.

Пошли нам, Боже, кращу долю
І наверни на світлу путь.
Як страшно жити у неволі
З одвічним "Бути чи не быть?"

Запах пряний,
Вітер п'яний.
На губах гіркоти сіль.
Свічі-зорі,
Вечір в морі,
Біль розлуки, серця біль.

Позбираю,
Поскладаю
Щирі думи доброти.
Зорі красні,
Свічі ясні,
Берег моря — я і ти.

Море грає,
Море знає
Біль розлук і світлих змін.
Запах пряний,
Вітер п'яний,
Вітер вічних перемін.

Мій друг раптово захандрив,
Звільнив себе від всяких справ.
Він, не повірите, запив
І в цьому ділі успіх мав.

Хандру від друга відведу —
Із ним горілку буду пити.
Його напасть, лиху біду
Я ладен з другом розділити.

В душі його ще запал є
І хватка, й досвід — все при нім.
Сумління не згубив своє —
Пройшов і води, і вогні.

Тому із ним горілку п'ю —
Належне другові віддам.
Йому поменше я наллю,
А решту... решту вип'ю сам.

*Курсантам Одеського морехідного
училища
випуску 1964 року*

Скрізь життя порозкидало
Однокашників-хлоп'ят:
По дорогах і вокзалах —
Не вернути їх назад.

Друг Олег аж на Камчатці —
Всюди трудиться братва.
А Сашка по рознарядці
Приголубила Москва.

Скуштувавши заграниці,
Клим додому ходу дав.
Ми, слов'яни, наче птиці,
Жить не можем без гнізда.

Скрізь життя порозкидало
Однокашників моїх.
Миші з Колею не стало —
Відійшли в чужі краї.

І нема того вокзалу,
Де квиток я в юність взяв.
Вже нові часи настали.
І не той тепер вокзал.

ВІДЕНСЬКІ КАРТИНКИ

Я люблю тебе, Вена, Всей душой, неизменно.

В. Балашов

На Кертнерштрассе наші хлопці
Танцюють весело кадриль,
Мужик в простій косоворотці
Співа частівки “Руський стиль”.

На Кертнерштрассе все у русі,
В очах від радості — сльоза...
Слонику водять вірні друзі,
Російська мекає коза.

На Кертнерштрассе мавпа зрана
Вже грає дикий рок-н-рол.
Здригається фортепіано.
Усім привілля і роздол.

На Кертнерштрассе все відмінно,
Тут зовсім вам не Брайтон-біч.
Тут все пристойно, гладко й рівно,
І кожний п'ятий тут москвич.

На Кертнерштрассе — серце Відня,
В Москві йому рідня — Арбат.
У Відень я вернусь у квітні,
Залишу вдома руський мат.

РОСІЙСЬКА ПІСНЯ

Легкою радістю і смутком
Вона всю душу сколихне,
В полон захопить пісня хутко
І понесе у світ мене.

В дитинство верне босоного,
Закине в море-океан,
Зведе на батьківські пороги,
Остудить біль душевних ран.

Із нею серце не старіє,
Зникають сум і всі жалі.
Вона теплом своїм зігріє
І поведе на край землі.

Російська пісня самобутня
Лунає скрізь на всі лади.
Вона і ніжна, і могутня —
Я з нею завжди молодий.

Дай руку, друже... В добру путь!..
Твій син — нахімовець-кадет.
Як ти. Закоханий у море
І теж — романтик і поет.

Гордишся сином, друже вірний,
Ти в справах — справжній адмірал.
Хай береже тебе безмірний
Чуттів твоїх “дев’ятий вал”.

СМУТОК ЗАБУТТЯ

На цвинтарі морським — бузок,
А поміж ним у гущині
Порослий травами горбок
І православний хрест на нім.

Гуляють взимку тут вітри,
Та морякові вже не встать,
Не кидать в море якорі —
В землі чужій йому лежать.

О, скільки славних моряків
Навічно в морі полягли!
О, скільки наших смільчаків
В свій край вернутись не змогли!

Тут забуття й печаль живуть
У супокій всіх світил.
Години вічності пливуть.
Південний хрест серед могил.

Порослий травами горбок,
А з неба місяць вигляда.
Цвіте на цвинтарі бузок,
І пахне м'ята молода.

Укотре знову помиляюсь —
Аж злість мене з'їда живцем.
На рівнім місці спотикаюсь
Роз'юшую собі лице.

Мороз із вітром палять щоки,
Печуть, неначе навісні.
Терпіти муки буду доки
Омани, підлості й брехні?

Не можу жити я без віри,
Хоч що ти там не говори.
Мене не тішить колір сірий —
Люблю яскраві кольори.

Нехай я часом помиляюсь —
В обличчя ударяє кров.
Ніколи друзів не цураюсь,
В добро я вірю і любов.

СТЕП

(Перечитуючи А.П. Чехова)

В степу безкраїм і безмірнім,
Як літня спека вже спаде,
Життя здається нам привільним
І трохи дивним як на те.

Повітря чисте та прозоре,
Дурманить голову полинь.
І небо синє, неозоре,
Мов очі неземних богинь.

Навкруг нема нудьги і скуки.
Дзвенять пташині голоси,
Чарують дивовижні звуки —
Альти, дисканти і баси.

Ось при дорозі дивні лики,
Які відлякують усіх.
Нічного птаха чути крики —
Тривожний світ чуттів тонких.

Ніч раниць душу і тривожить,
Бентежить звуків тріскотня,
А степ зове, а степ триножить
Мене, мов дикого коня.

Пливе повільно сонне небо
У безкінечну далину.
А степ мене зове до себе —
Душа моя не знає сну.

III. ПОВЕРНЕННЯ

ПОВЕРНЕННЯ

Моїй матері Єлизаветі Федорівні

Яке то щастя опинитись
У тих краях, де був твій дім,
На рідну землю подивитись,
Згадать, як був ти молодим.

Почути материнське слово,
Послухати її порад.
О, як важливо знову й знову
Нам повертатися назад.

ДД

Пам'яті Ф.Ф. Лещенка

“Куди оце усе поділось?” –
Мій дід отак колись твердив.
У пам'яті його лишилось
Життя, де був він молодим.

Малим я дідуся все слухав,
Не розумів оті слова:
Як це погано чують вуха?
Болить як може голова?

“Піду я скоро вже під грушу, –
На цвинтар пальцем показав, –
Віддам Всевишньому я душу.
Ти б швидше, внучку, виростав.”

Любив казки я слухать діда,
А їх було у нього тьма.
Я внуку про свій сум повідав,
Але йому все це дарма.

РОЗДІЛЕННЯ

Пам'яті Марти Лещенко

Коли журба, бува, приходить,
Вістей не подає братусь,
Занурююсь я в тихі води,
В твої простори, рідна Русь.

Я бачу сопки Сахаліну,
Тайгові і ліси, й бори,
Розлогу мамину калину
І Підмосков'я вечори.

Коли нещастя чи тривога
Життя в безвихідь заведе,
Тоді молюсь, питаю Бога,
А чи мене Україна жде?

Ріка, криниця, баба Марта,
Окраєць хліба з молоком
І віра у щасливе завтра,
Жоржини пишні під вікном.

В селі українському родився,
Росію всю сколесував...
О, як цей світ перемінився,
Де жив, трудився і кохав!

Та сон мене і тисне, й душить,
Бо знову дідько ділить нас.
Все навпіл: і серця, і душі, —
Гіркий же просинання час.

ДУШЕВНЕ

Присвячується селу Долоччю

Щось незбагненне ласкавою хвилею
Думи мої захлесне.
Поглядом ніжним,
усмішкою милою
Стріне минуле мене.

Щастя веснітиме сонячним променем
У дощовий листопад.
І напливатиме спомин за спомином,
Та не повернеш назад.

Знову обіймуться радість з осмutoю
На перехресті доріг.
І зустрічатиме м'ятою-рутою
Батьківський рідний поріг.

Мабуть, за волею долі примхливої
Ми в ті часи розійшлись.
Тільки минуле любов'ю мрійливою
Душу п'янить, як колись.

ДОЛОЧЧЯ

Слово є заповітне — Долоччя,
В нім душі неприхований трепіт.
Це — дитинства щасливий куточок,
Журавлів відлітаючий клекіт.

Що було, пам'ятаю донині:
Пагорб Пуща, туман над ярами,
Он дідусь мій іде по стежині
Й молода усміхається мама.

Ніби райдуга — міст через річку,
І духмяні покошені трави,
І запалена вечором свічка
Та бабусі розмова ласкава.

І куди ж журавлям тим летіти,
У яку далечінь променисту?
Побував я в Долоччі цим літом
Й ніби знову зустрівся з дитинством.

Любе серцю моєму Долоччя,
Знов до тебе у споминах лину —
Найпривітніший в світі куточок,
Найрідніша для мене місцина.

ПОВЕРНЕННЯ ДОДОМУ

Я вернувся, вернувсь в рідний дім —
Щастя й радість у серці моїм.
Миє коси вербичка в ставу,
Я душею із нею живу.

Там в далеких, заморських краях
Тільки й мріяв про цвіт на полях,
І витьохкував пісню свою
Соловейко мені у гаю.

П р и с п і в:

Гори, ріки, ліси і долини —
Світлий образ моєї України.
Знов із серця тепло струменіє,
А душа моя квітне й радіє.
Образ світлий моєї України —
Гори, ріки, ліси і долини.

Розцвіли на каштанах свічки,
І запахла лілові бузки.
Ні на мить не склепляю повік,
Бачу краю свого світлий лик.

Вічним птахом лечу в вишині,
Співом ніжним звучу в тишині.
Щастя й радість у серці моїм —
Я вернувся, вернувсь в рідний дім.

П р и с п і в:

Гори, ріки, ліси і долини —
Світлий образ моєї України.
Знов із серця тепло струменіє,
А душа моя квітне й радіє.
І в журбі у далеких країнах
Серце чує тебе, Україно!

ОДИНОКА ПТАШИНА

Одинока пташина літає,
Мов примара в засніженій млі.
Одинока душа дожидає
Вірну пару на отчій землі.

І нема супокою пташині,
У заблудлій душі гіркота.
В гамірливому місті віднині —
Метушня, марнота й суєта.

Одинока пташина і небо.
Взимку холод, а влітку — жара.
Я покличу ту пташку до себе,
Може, душу покине жура.

Почуття розплескались весняні
У зітханнях сумних по ночах.
Плачуть очі душі в передранні,
Чує серце, як диха свіча.

В небі хмарному пташка літає
І ніколи не щезне у млі.
Одинока душа дожидає
Вірну пару на отчій землі.

САМІТНІСТЬ

Пес бродячий вранці біг,
Біля мене раптом ліг:

“Не жени, давай дружить,
Буду віддано служити”.

Я поскуб його за вуха —
Ми рідня із ним по духу.

Нині світ такий жорстокий —
Трудно жити самотнім.

І в людей всіх на виду
Зносить радість і біду.

Блиск ловлю його очей.
Пустота. Сльоза тече.

Ось уже і вечірня пора.
Дрібний дощ шелестить безупинно.
Відступає безслідно жура
І зникає у безвість невинно.

В серці — шепіт квітучих садів,
Журавлів насторожені крики
І видіння нездійснених снів,
Міражів романтичних, безликих.

Все пройшло, як вода навесні,
А здається, не жив ще на світі.
Обертаються вірші в пісні,
Обертаються в рими і миті.

І хай дума нахлине тяжка,
Прийде й радість в мій дім одночасно,
І пісень повноводна ріка —
Тож нехай моє щастя не гасне.

ВОДОСПАД

Велична бурхлива ріка
І навислий над нею стрімчак:
Як мені ця картина близька —
Світ далекий тремтить у очах!

Ліс густий простягнувся до села,
А над лісом шумить градопад,
Наче казка до мене прийшла:
Обернувши потік в водоспад.

Пронеслися літа молоді —
Їх назад не вернути мені.
Береги у ріки вже не ті,
Водоспад не шумить вдалині.

Та приходять і нині у сни
І та скеля стрімка, і той ліс.
Я чекаю узимку весни
І радію й сумую до сліз.

ЗВИЧАЙНЕ ЧУДО!

О, як чудес не вистачає!
Куди поділись чудеса?
Ві сні я більше не літаю —
Мене забули небеса.

Іду самотньо вздовж алеї,
Секстантом не ловлю зірок,
Не лізу в шторм по мокрій реї,
Прямую вдаль за кроком крок.

Думки, мов сіре попелище.
Раніше все не так було:
Здіймалися дерева вище,
Усе весніло і цвіло.

Летять із вирію лелеки
До гнізд насиджених своїх
І кваплюсь я, хоч так нелегко
Мені наздоганяти їх.

Наздожену і вже не буду
В прийдешне поспішати своє,
Адже життя — це диво-чудо,
Його люблю таким, як є.

НЕ НАШКОДЬ

...Прошу я Бога: "Поможи,
Мене від зла убережи".

В руці моїй тремтить перо:
Чи я тепер творю добро?

А може, так судилось вже —
Ніхто й ніщо не вбереже?

Себе судити, кажуть, гріх,
Якщо сам Бог не допоміг.

Тому сердечно я й молюсь,
Щоб не нашкодити комусь.

БЛАГОВІСТ

Засяли бані золоті
І віри вічної хрести,
Лунають дзвони нам святі —
Всім радість Бог благовістив.

І сяння блаженних лиць,
І світло, що сія з небес,
І щебетання Божих птиць —
Слова весни: “Христос воскрес”.

Від слів цих заповітних знов,
Немов цілющий еліксир,
Цвіте до ближнього любов
Й дитинство в серці до сих пір.

Засяли бані золоті
І віри вічної хрести.
Лунають дзвони нам святі —
Всім радість Бог благовістив.

Марево дивне нездійснених снів,
Звуки проникливі визрілих слів,
Тіні знайомих, зникаючих лиць,
Співи казкових, придуманих птиць,
Тайни святії, Всевишнього перст,
Церква, каплиця, ворота і хрест...

Наче сновида іду навпростець.
Сходить мій шлях на сліпий манівець.
Та не зважаю ні трохи на це.
І усміхаюсь катюзі в лице.
В пошуках світла в святих на виду
Я мимоволі у темінь бреду.

Серце здригнулося — знову повтор!
Ті ж бо ворота, і той же дозор.
Все це було наяву, не вві сні,
Все це було у моїй стороні...
Хто це всесильний задав той урок?
А чи я зможу все виконать в строк.

Чую, як голос незримий зове,
В серці пораненім віра живе.
Я відганяю всі сумніви геть,
Хай все летить у пільму шкереберть...
Вирок настане для підлих потвор!
Що ж нині справжнє, а що є повтор?

В

ІСТКА

Цукор і сіль знов життям перемішані,
Згинула правда в підступній брехні.
Доля моєї вини перебільшена,
Праведний гнів закипає в мені.

Зрадою, ніби запродавським пострілом,
Я несподівано зранений був,
Та не упав на коліна, а вистояв
І на дорогу слизьку не звернув.

Вістка лиха, мов зміюка, втішалася
Тим, що до мене у дім заповзла.
Марно, бо в душу вона не пробралася:
Чиста душа неприступна для зла.

Цукор і сіль — все в житті розчиняється.
Скиньмо минушини ношу з плечей.
Вірити будем — і ми дочекаємось
Світлих, щасливих і добрих вістей.

ПОРЯТУНОК

Утома раптом, як химера,
Накриє хвилиною ураз.
Це, мабуть, старість стука в двері,
Похмуро дивлячись на нас.

Душа ще пристрасно палає,
І закипає в грудях кров.
Кохання радістю стрічаю —
Свою зорю, свою любов.

Уже минуло безрозсудство.
І неймовірний зник порив,
Коли страждали від безумства.
Усе до часу, до пори.

Тепер на двох — журба і радість,
Пропала ревнощів печать.
Із неба в душу сходить благодать,
Щоб ворогів усіх прощати.

І нам не слід кричати гнівно,
Усіх і все ганьбити знов.
Я вірю, вірю безсумнівно,
Що порятує світ любов.

ІСТИНИ ХЛІБ

Вічність, здається, на мить зупиняється
В щирій молитві, в очей глибині.
Рік промайнув і новий починається:
Дійсність спливає, немов уві сні.

Раптом в житті щось нове відбувається,
Ми проникаєм в непізнану глиб.
Грішне у праведнім вмить розчиняється,
Тільки лишається істини хліб.

Все, що здавалося суцим, звеличеним,
Меркне, маліє, зника назавжди.
Наше майбутнє, з надією вінчане,
Кличе нас в інші світи.

Душу п'янить і грозою відлунює
Щастя незраджених мрій,
І почуття нерозтрачені збурює
Долі стрімкий буревій.

РОЗДУМИ

Кладовище. Хрести і хрести.
Там витає невидимий дух.
Нам, всім суцим, хрест вічний нести,
А на трасі — пожвавлений рух.

Ми не знаєм біда йде відкіль,
Покладаємось всі на мольбу,
Хоч утрат дорогих наших біль
І зі смертю веде боротьбу.

Біль і смуток не знають вини
І не меркнуть в холодній імлі.
Ким накреслений шлях наш земний?
Летимо ми куди із землі?

Кладовище. Хрести і хрести.
Там витає невидимий дух.
Нам, всім суцим, хрест вічний нести,
А на трасі — живий, жвавий рух.

МОЄ МІСТО

Великі скупчились будинки,
Реклам яскравих мішура,
Авто невпинно мчаться стрімко
І чорна простору діра.

Сусідів незнайомі лица,
Дерев, покритих пилом, ряд.
Макдоналдс, гамбургер і піцца —
Тут стільки всяких є принад!

Світил, сузір'їв притягання:
В дірі захований магніт.
То вознесіння, то спадання —
Зоря то гасне, то горить.

Життєвий простір, ряд калачний
Немов наснажують мій дух...
Комусь тут жити вельми лячно,
Для мене ж місто — щирий друг.

Вмикаю “ящик”. Як завжди,
Екран у чорному потоці:
Убивства, бідність, тінь вражди
І зубоскальство іногородців.

У панства мова нежива:
Шаблонність думки не вражає,
В нікуди їх течуть слова.
Від смутку серце завмирає.

На “кнопках” лиш одна попса,
Звучать наївні, бідні тексти,
Мов косить білий світ коса
Безбожної лихої секти.

Убогість думки, скудність слів?
Напевно, все куди складніше, —
Іде простий захват умів
І гаманців тугих скоріше.

Екран — забруднений вокзал,
Поряд і монстри, і debilи.
Терплять же люди цей завал.
Та є на світі інші сили.

Вони чужий заглушать глас,
Нечистий піде геть з екрана —
Очищення настане час,
Який і зарубцює рани.

У ВІРШАХ Я НЕ ПОГРІШУ

Списав на берег всі гріхи я
І ніби вирвався з оков,
Але боюся, що стихія
На грішну землю кине знов.

Я сам з собою у двобой:
В мені воюють дух і плоть,
А раптом знов гріхів накою
І не простиь мені Господь?

Молю Його благословення
І у Святих небес прошу,
Щоб не покинуло натхнення —
У віршах я не погрішу.

ПЕРЕД КАРТИНОЮ

Повите все небо хмарками,
В душі покора і смирення.
Талант дається небесами,
Талант породжує натхнення.

Дивлюся пильно на картину,
Вдихаю запах, чую звуки,
А снігурі клюють калину,
І землю гріють теплі руки.

ПРАГНЕННЯ ДУШІ

Як робиш справу, не спіши,
Не слід безладно метушиться...
Хоча душа, що не кажи,
Знов б'ється, ніби в клітці птиця.

Злетить назустріч красоті,
Опалить необачно крила
І зачайться в темноті
Уже знеможена й безсила.

До сонця їй не долетить,
І з зіркою не порідниться.
Душі навіщо та блакить?
Для чого їй кружляння птиці?

Що тут порадити душі?
Забути те примарне небо?
Їй досить місця і в глуші,
А раю іншого не треба.

І знов лягає на крило,
У неможливе знову мчиться,
У небо душу понесло,
А я — немов підбита птиця.

БАТЬКО

Темніє небесная твердь,
Із неба спадає рум'янець,
Жовтава листви круговерть
Ось-ось і закінчить свій танець.

Похмуρο і тужно бреду,
В небесну твердінь поринаю,
Десятим чи сотим в ряду
В озерах земних відбиваюсь.

Я ледве держусь на ногах
Під небом похмурим у Бога.
Шеренги друзяк-бідолах —
У пошуках хліба святого.

І, наче в німому кіно,
Минуле життя пропливає,
Та іншого вже не дано,
А це ж бо мене відторгає.

Все нижче небесная твердь
На темній рівнині із глею.
Можливо, іде уже смерть
І світле життя неземнеє.

Живим я не знаю отця,
У думці до нього я лину,
Та вічність не має кінця —
Можливо, я батька ще стріну.

...І чорний хліб, і запах тмину,
І сала свіжого шматок,
Горілка з перцем з України,
Цибульки ранньої пучок.

І яблук соковита зрілість,
Неначе в рідному селі,
І в серці знов колишня смілість
Летіти стрімголов в сідлі.

І так би мчати, мчати, мчати,
Немов мені сімнадцять літ.
Я маю звичку забувати:
Де темрява — там бачу світ.

ЦАР РІЗНОТРАВ'Я

З дитинства знаю, як, бувало,
Хтось від хвороби знемагав,
Його бабуся лікувала
Відваром із цілющих трав.

Здоров'я хворим повертала,
Могла настоєм зняти жар,
Односельчанам помагала
І не таїла Божий дар.

Секрети нашого довкілля
Вона уміла розгадати,
Збирала чудодійне зілля
І знала, що чим лікувати.

Пригадую, старий художник
Від ран болючих помирав —
Його звичайний подорожник
В лиху годину врятував.

А рани ж ятрились роками,
Та подорожника зело,
Яке топтали скрізь ногами,
Від нього лихо відвело.

Біда й мене скосить хотіла,
Та подорожнику — хвала!
Адже його цілюща сила
Мені померти не дала.

О подорожнику, наш друже,
В твоїх листочках — дивний чар!
Ти рятуєш людей недужих
І різнотрав'я славний цар!

...І літо вічне знов насниться,
Знемога буде і любов...
Я за кордон лечу, як птиця,
Щоб птицею вернутись знов.

Хай журавель у небо лине,
У вербах іволга співа.
Хай вічно дружать явне й мрійне,
І в дружбі радість ожива.

НЕЗДІЙСНЕНЕ

*“Хороший ти “хлопець”, Тетяно...”
Олександр Родін*

Тягнусь спозаранку на службу,
Стомивсь від порожніх розмов,
Та вірю в безгрішну я дружбу,
І вірую в грішну любов.

Рвонути б удвох на рибалку,
Світанком ловить окунів,
Піти б у танок під тальянку
У колі друзяк при вогні.

За чаркою тут, на просторі,
Балачка тече без кінця.
І хай вогнеликії зорі
Не гаснуть у наших серцях.

Хай журяться душі безгрішно,
Хай грішною буде любов.
Крокую на службу неспішно,
Стомивсь від порожніх розмов.

ТАНГО ЮНОСТІ

В приморськiм парку танцмайданчик,
Зi сцени музика луна,
Вина iгрнстого бокальчик,
Красуньок зграйка чарiвна.

Ах, дивне танго, знову танго,
Який чаруючий мотив!
Вiн б'є по серцю бумерангом —
В менi минуле воскресив.

Себе я бачу знов курсантом,
Мов з юних лiт вiтрець подув:
Я знову там в гостях у танго
Вас в танцi бережно веду.

Той парк Чаiр i дивнi рози,
В руках букет, як сонця цвiт.
У вас в очах застигли сльози...
Пройшло з тих пiр немало лiт.

I дивне танго, знову танго,
Який чаруючий мотив!
Вiн б'є по серцю бумерангом —
В менi минуле воскресив.

КОНІ

Літа мої, неначе коні,
Нестримно квапляться, летять.
Ой коні, коні невгомонні,
Вас не вернуть, не наздогнуть.

Скажіть, куди мчитесь, коні?
Прошу вас зупинити біг.
За вами верби на осонні
Роняють сльози у моріг.

Минуле я своє лелію.
В нім долю віднайшов свою.
Я ним й досі серце грію.
І сонячну наснагу п'ю.

Ой коні, коні — милі роки,
Вас не утримать на лету,
Мої ви сходження високі
В життя — у світлу красоту.

Знов треба з силами зібратись,
Дорога вічна йде у світ,
Щоб у небесну даль піднятись,
Щоб світ зорів із-під копит.

Бомжиха пива посьорбає,
Поет усмак поп'є чайку,
Собака гавкне за сараєм —
І з'явиться печаль в рядку.

А до поета придуть рими,
Відточить розмір свій строфа,
Народяться і міфи з ними —
Шедевр його і кров жива.

Зоря на небі не всміхнеться
І не погасне просто так.
Хто зна чим раптом обізветься
Звук випадковий — долі знак?..

Бомжиха пива посьорбає,
Послуха, як рида кларнет.
Але повік ніхто не визнає,
Як починається поет.

САМ ПРО СЕБЕ

Черевики свої залюбки
Бережу, де б вони не гуляли.
Пам'ятають вони ті деньки,
Де твої чобітки танцювали.

Я і сам, ніби той неборак,
Але пнуся в незвідані далі.
Я, напевне, старий той дурак,
Що забув неминучість печалі.

Може, десь там мене бережуть,
Як залишену пам'ять в коморі.
Та нові чобітки ось прийдуть —
І я зникну в туманнім просторі.

Та душа моя пнеться у вись —
Черевики я ставлю поближче.
І ясна і упевнена мисль:
Я не дурень й не зовсім старий ще.

ЛИСТ ДРУГОВІ О. І. С.

Літо наче ошаліло:
Там у вас ліси в огні,
В нас же вельми задощило —
Ллється з неба день при дні.

Білий світ зійшовся клином —
Кругом ходить голова.
У природи, як в людини,
Часом цей каприз бува.

У жіноцтва особливо —
Кожен може це сказати,
Тільки я усім на диво
Все ж люблю прекрасну стать.

І умію залицятись,
Зберігати таїну,
Можу навіть закохатись
В молодичку чарівну...

А як ти там, любий друже,
Крутиш кату без кінця?
Чи стомивсь від праці дуже,
Що не знати вже й лиця?!

Ах, пробач за цю смішинку,
Знаю, маєш безліч справ.
Я хотів би на хвилинку,
Щоб ти їх позабував.

Знаю твій твердий характер
І спортивний твій режим.
Вибрав ти морський фарватер,
Бо спортивний ти мужик.

А з природою поспорим:
Нам до неї не звикать.
Ми і в радості, і в горі
Будем форс морський тримать.

ЖІНОЧА ІСТОРІЯ

Непомітно, непорочно
Пронеслись твої літа.
Ти з характером жіночним:
Незвичайна і проста.

Ще з дитинства непосильний
І тяжкий ти хрест несла,
Та жінки у нас двожильні —
Переносять все без зла.

Друг намучився доволі —
Тридцять літ уже вдова.
Все у полі, як в неволі, —
Посивіла голова.

Все знесла ти як уміла,
Підняла дітей-сиріт.
Тут і старість підспіла,
І вже кличе на той світ.

Пронеслося непомітно
Все твоє гірке життя.
Доживаєш непривітно —
Тоскно скнієш без пуття.

СПЛАВ

Присвячується Геннадію Васильовичу Апанасенку його товаришам

Нас вітає із берега ліс,
Даючи емоційний заряд,
І тайменя сріблястого блиск,
Й крик гусей, що летіли підряд.

Світле свято моєї душі,
Я із ним у думках цілий рік,
Щоб в далекій тайговій глуші
Був для мене шатром неба лик.

Хай свій норів покаже ріка:
Тут і пристрасть азартних років,
І робота тривожна й тяжка,
Тут і музика славна, і спів.

Бачу знов наяву — не вві сні, —
Як в тайзі починається день.
Диво-сплав, наче пісня в мені,
А в цій пісні гуляє таймень.

Друже мій, пригадай водоспад
І тайгової запах води,
Над лісами засяв зорепад,
На стежках знать ведмежі сліди.

Ярість люта юнацьких років,
Спалах дужих небесних заграв,
Пісня щира, велична, без слів —
І це все називається сплав.

НЕЗРУЧНИЙ

Мене коробить неконкретність,
В якій немає “так” і “ні”,
І ця замулена дискретність,
Що засмоктала ночі й дні.

Це просторікування світське —
Зарозуміла марнота
І скромність вдавано-сирітська,
Й душі байдужа пустота.

У диких джунглях, добре знаю,
Є свій неписаний устав:
Сильніший там перемагає,
Хто має силу — той здолав.

Хоч дуже складно виживати,
Але брехать нема потреб.
Та значно важче існувати
В аморфнім світі між амеб.

Я маю славу незручного,
Бо прямота в мені живе,
Але нечесним, слава Богу,
Ніхто із друзів не назве.

ЛІТО В СЕЛІ

Як трепетно моє дитинство
Запахло із лугів, полів.
Мовчу, бо не потрібне дійство
І не потрібно зайвих слів.

Заснула хмарка світло-синя,
Зависла птаха в вишині —
Тут десь моє живе коріння,
В земній незримій глибині.

Шумить ріка зі мною рядом,
Мов юності стрімкий потік,
Жене пастух молочне стадо —
Іде, бреде в майбутній вік.

СЕЛО

Снігом душу замело
І студить серце чорне місто —
Поїду в затишне село,
Де поле й луг цвітуть барвисто.

Трави уранці накошу,
Росою вранішньою вмюсь,
Образи недругам прощу,
Душею й серцем відігріюсь.

Купчасті попливуть хмарки
Вітрилами по синім небу,
І блисне в очі гладь ріки,
А мавки зватимуть до себе.

В душі народиться тепло
І радість переповнить серце.
Та чи побачу ще село?
І чи нап'юсь води з відерця?

У ЗОРЯНІМ СТРОЮ

Колишні листи я читаю
І давні співаю пісні,
Минуле життя пам'ятаю
Й недавні пригадую дні.

Життя мого навіть дрібниці
У серці і досі живуть,
А мрії, немов блискавиці,
Летять і спочить не дають.

Душа моя грішна прозріє
Надіям ясним навздогін
Незгасна любов заясніє
Промінням палаючих зір.

І пісня колишня поллеться,
І в серці нова задзвенить.
Зоря світанкова всміхнеться,
А світ весь засяє в ту мить.

Нове я життя відкриваю,
Сучасні співаю пісні,
В завітні сузір'я літаю,
І радість вирує в мені.

У ЗИМОВОМУ САДУ

Зима негадано й неждано
Ввірвалась в наш розлогий сад,
І розгулялися зарано
Лихий мороз і снігопад.

Вже пусто й голо доокола,
Тремтять дерева у садку.
А ось калина не схолола —
Мабуть, зима їй до смаку.

Зриваю кетяг я калини,
Гірчить у роті — холодок,
І хоч зима зарано лине,
А для калини — в самий строк.

Та чом плоди її розкішні
Безжально засипає сніг?
Червоні кетяги — не лишні,
І кидать їх під ноги — гріх.

Ось так і я, мов плід дозрілий,
Чекаю все, коли зірвуть.
Жартую і сміюся мило,
А доокіл сніги метуть.

Та сніг негадано розтане,
Відступить раптом і зима,
Весняне сонце з неба гляне —
Настане світло й згине тьма.

В мареві легкому, як світання,
З'явиться раптово ненароком,
Промайне, немов зоря остання,
І десь зникне за гірським потоком.

Дожидав я від судьби послання,
Та вона зі мною розминулась,
Залишивши тільки здивування —
Наче пташка крильми приторкнулась.

Вже не буде світ колишнім,
Теплим, радісним і ніжним.
Та і я не буду юним
І не вдарю в срібні струни,
Не гулять мені з тобою
В світлу нічку над рікою —
Все міняється з літами.
Що життя зробило з нами?
А колись ходив я в море
Неспокійне, неозоре
І долав незримі далі —
Не було в душі печалі.

Я ще й досі у безсонні
Бачу хвилі невгамовні,
Світле небо лазурове...
І мені здається: знову
Вийду в море на світанні,
Щоб зустрітися з коханням.
Стане світ цей справжнім раєм,
Заіскриться і заграє.
Щоб знайти нову наснагу,
Треба мати в душі відвагу.
Світ всміхається знадливо —
Треба просто вірити в диво.

ДОЛІ ЗНАК

Крізь морозяні завії
Я, немов сновиди, брів —
Вогник давньої надії
У моїй душі зорів.

Що несе доба грядуща,
Я тоді іще не знав,
Не шукав я райські кущі —
Долю згублену шукав.

Простував крізь млу незрячу,
Йшов наосліп, як дивак,
Вірив віддано в удачу —
І послала доля знак.

Вдалині побачив світло,
До якого довго йшов,
А в його промінні квітла
Незгасаюча любов.

КІЛЬЦЕ БАЖАНЬ

*На пам'ять про каплицю Нюрнберга,
де реально існує кільце бажань.*

Ти мені не чужаниця,
Ми давно з тобою дружим.
За морями є каплиця,
Є і звичай давній дуже.

Огорожа є там гожа,
В огорожі — два кілечка.
Той, кому щось треба, може,
Стиха вимовить словечко.

Покрутив кільце я справа,
Прошептав своє бажання,
Щоб моя була по праву,
Берегла моє кохання.

Зліва є кільце в ограді —
Те, що грішники крутили.
Я його лише погладив:
Ми з тобою не грішили.

Ми з тобою не такі ж бо
І прийшли не для забави —
На кільце поглянуть лиш би.
Я крутив кільце, що справа.

За морями є каплиця,
Недарма ми там бували.
Та каплиця-чарівниця
Нас з тобою поєднала.

САХАЛІН

Летючий контур Сахаліну,
Неначе парусний корвет.
До нього я на крилах лину,
Мене він завжди зве вперед.

Прошло тут літ моїх немало,
Усе було тут — не секрет.
Мене тут море повинчало,
І я тепер з ним тет-а-тет.

Мій Сахалін — завітний острів,
До нього я завжди спішу.
І хоч живеться тут непросто,
Його повік не залишу!

Паром відходить від причалу...
Попереду мій перший створ.
Не випускаю з рук штурвала,
А навкруги такий прозор!

Карбують крок в строю курсанти,
Я бачу в них Вітчизни дух,
Морфлот багатий на таланти,
Тут кожен — справжній відчайдух.

О рідне, славне пароплавання,
Тобі служу з юнацьких літ.
Тут гартувалось наше братство,
Без тебе світ мені — не світ.

МІЙ ОСТРІВ

Тут вітер моря пахне хлібом
І, вирвавшись з морських тенет,
Жене на нерест зграї риби,
Тут кожен у душі — поет.

Поглянеш у безкрайній простір
Й побачиш у прозорій млі
Неповторимий, славний острів —
Куточок рідної землі.

Завія взимку тут гуляє,
А влітку сонечко пече,
Тут кожен щиро відчуває
Свого товариша плече.

Усі в єдиному пориві
Плекаємо ростки буття.
Нам острів долю власну ввірив,
А ми йому — своє життя.

На світі він такий один —
Чудесний острів Сахалін.

*Пам'яті капітана далекого плавання
Михайла Свірського*

Я не люблю ходити по колу,
Комусь кістки перемивати,
Доводити до валідолу,
А потім скоса поглядати.

Я не люблю робить засаду,
Нехай там діло чи без діла,
Не можу я ударить ззаду,
Хоч досить спритності і сили.

Для мене слово — найдорожче,
А не затаєне мовчання.
І за гріхи не буде прощі:
Повік триватиме страждання.

Я так давно ходжу по колу
І знаю радість, знаю горе,
Та зрадником не був ніколи
Ані на суші, ні на морі.

СИЛА СЛОВА

Душі буває в чорні дні
І некомфортно, й незатишно,
Як у дірявім курені,
Де жити якось сумно й смішно.

Та лиху інколи на зло
Душа звучить криштальним дзвоном
І випромінює тепло
Своїм ласкавим, тихим словом.

Слова, як птахи із гнізда,
Злетять — і поміж нас літають,
Оживлюють, коли біда,
А інколи і убивають.

ТОСТ

Давайте про смуток не будем,
Навіщо про це говорить,
Хай радістю дихають груди,
А серце любов'ю горить.

Забудемо наші морщини:
У нас до пісень інтерес.
І вип'єм за те, щоб мужчини
Піднялись змогли до небес!

ЧУДО

Від народження до смерті
Поспішаємо, біжим,
В повсякденній круговерті
Свій у кожного режим.

І в полоні того бігу
Забуваєм красоту —
Ніжний блиск живого снігу,
Неба синь і чистоту.

Нас принадний світ чарує
Йде життя на повен круг.
Все довкіл цвіте, вирує,
Чудо ... це мій вірний друг.

* * *

Згадайте наш потяг і світле купе,
Вогні електричні вокзалу.
І був разом з нами прекрасний Шопен,
І музика в серці звучала.

Пішли, полетіли ті радісні дні,
Лиш спогад лишивсь на вокзалі...
І знову той потяг, купе, ми одні...
Чому ж у вас очі в печалі?

Не згасла любов. І немов уві сні
Нас ніжно голубить соната.
І наші бажання в єдине злились,
І прагнуть у далеч крилату.

Любов осяває і ночі і дні,
Нема вже і сліду бравади,
І хай пролітають вокзальні вогні,
Мов привиди вічної зради.

Нам жити сумно, навіть дивно,
В своїх висотках на вітрах,
У світі блуднім безупинно
Ми спішимо на ризик й страх.

Гайнуть би вдосвіта до річки,
Де свіжий вітер править бал.
Хліб-сіль, шмат сала, запальничка,
А в серці — молодий запал.

ЗОРИСТИЙ ДАРУНОК

Дощ зористий подаруй,
Місяченька в ніч імлисту,
Тільки з щастям не жартуй,—
Будь мов сяйво променисте.

Стань моєю до кінця,
В день жаркий, в зимовий вечір.
Поеднаємо серця,
Світлі роки молодечі.

Змиє дощ і сум, і гнів.
Сонце ранком засміється.
Над привіллям почуттів
Пісня радісна поллється.

Піде все, як і прийшло, —
Тільки ми — навік з тобою.
Подаруй мені тепло,
Стань моєю неземною!

* * *

Порізане море вершинами гір,
Де час вкарбував свої знаки,
І вічні зірки, й зореносний ефір,
І в небі розцвічені маки.

Супутник підгір'я — трава-ковила
І дійсності запах полинний.
Волошина муза колись тут жила,
Тут бродять легенди й донині.

Ось профіль поета на скелі росте,
Неначе небесне знамення,
Йому ця земля, що під сонцем цвіте,
Давала і силу, й натхнення.

Стежина веде до могили співця.
І море ласкаве під нами.
Пронизує дух його наші серця
Й навіює вірші ночами.

Хай тіло обніме загробная тлінь —
Життя безкінечне й безкрає.
Інакше — для чого так пахне полин?
Для чого ці маки, питаю?

У КОКТЕБЕЛІ

Узгір'я веселі узори
І сонце єдине на двох.
Грайливе, розбурхане море,
Життя всіх часів та епох...

Десь цокають дрібно копита,
Дзвенить безкінечна даль.
Минуле промчалось по світу,
І в радість проникла печаль.

І бризками берег розквітлий,
А в серці шампанського штоф,
І вечір той темний і світлий,
І море єдине на двох.

Над нами, як спершу, Стожари,
Зоря незнайома, ясна,
Та світ цей страшний, крутоярний,
І наша тривожна весна.

Вже цокають близько копита,
І час нам уже не догнать.
Майбутть таїною покрита:
Життя не дано повторять.

В тумані потонуть простори,
Та щастя ввійде в наш чертог,
І сонце, і вічнеє море,
І серце єдине на двох.

ПО ПЕРШОМУ СНІГУ

Прийшла зима, ліг перший сніг.
У серці радості величність.
А час прискорює свій біг
І квапить у незриму вічність.

Приходять і сумні слова:
— Неповне щастя без печалі.
Життя бере свої права —
Нестримно мчиться по спіралі.

Прийшла любов, мене й печаль,
І перший сніг оцей розтане.
Та снігу першого не жаль,
Мене ятрить мовчання рана.

Повернеться ще перший сніг,
Душі не згасне поривання.
Мого життя невпинний біг
Уб'ють безмовність і мовчання.

КІЛЬЦЯ ВІЧНОСТІ

1

...Переді мною світлий Крим,
Не просто Крим, а Коктебель:
У передгір'ї бачу дим
І чую милозвучну трель.

Отари неземних овець,
Мов тіні, бродять в складках гір,
Бреде задумливий співець
І до небес звертає зір.

Броджу і я, димком пропах,
Вдихаю запашний полин.
Глядять з докором Карадаг,
І відступає в море синь.

2

...Кружляють повсюди зухвалії птиці,
І ходять довкола байдужії люди.
Лиш іноді в небі засяють зірниці —
Минулого більше ніколи не буде.

В кінці безкінечних повторів життєвих
З'являються тіні ясні світанкові
І зіткана вічність із кілець життєвих,
З листків полинових і квітів бузкових.

І хтось уже інший в ріжок витинає.
Новий і співець на землі появився,
Та вічність народження смерть поглинає,
І тих, хто пішов і хто й не родився.

3

...А зорі пливають у нічному безмежжі,
До всього байдужі, яскраві й незгасні.
А море шумує всю ніч в безбережжі,
І журяться очі самотні й прекрасні.

І вічність дочасно до когось прилине.
У вічності пам'ять земною лишилась —
Вгинаються крокви, скриплять і мостини.
Кому тут страждалось? Кому тут любилося?

Та безповоротне і вічне падіння.
Зостались незримі житейські миті.
І я в Коктебелі — частинка проміння,
А решта життя — це невидимі ниті.

ВИДІННЯ

*Пам'яті мого батька
Івана Матвєєва присвячується*

Собаки лементують злющі,
І звірі скиглять голоднючі,
Кричать у хащах диво-птиці,
Все наяву, а може, сниться.

Страхігтя, чортики рогаті...
Свіча мигтить у темній хаті,
Суха галузка в шибку стука,
Незваний гість у двері грюка.

Відходять і приходять тіні...
А я у сні тривожнім нині
Стою, молюсь і просинаюсь,
Від стуку в двері іздригаюсь.

Та хто ж це стука так і злиться,
А може, це мені все сниться?
І раптом чую голос дужчий
І плач пронизливий, кричущий.

Свіча до ранку догоріла,
Нічна темнота посіріла.
Почувсь бабусин голос тихий:
“Вставай, Саньку, татусь приїхав”.

У двері стук забудь не можу —
Наснився батечко, о Боже,
Що він живим з війни вернувся.
Згадав я сон — і стрепенувся.***

...І, помолившись в тишині,
Душею знятися до неба,
Затим, забившись в тихім сні,
Вернутись вранці знов до себе.

В душі у нас то світ, то тьма.
Де наша правда проживає?
Хто тут з умом, хто без ума?
Про те один Всевишній знає.

* * *

О, скільки щастя в слові дім!
Жили тут рідні всі мої.
Затих давно весняний грім.
В садах проснулись солов'ї.

Вернись в думках в забутий сад,
Нап'юсь криничної води.
І буде перший зорепад,
І я стоятиму радий.

Зі мною щастя юних літ —
Всі біди згинули в огні.
В душі цвіте любові світ —
Я серцем в отчій стороні.

Незабутній пісенний мій край.
В небі світлім розсипані зорі.
В рідний край повертаюсь, як в рай,
На широкі українські простори.

МІСЯЧНИЙ КВАРТЕТ

Дві скрипки, альт і піаніно
Ведуть мелодію одну.
Я бачу місячну рівнину,
Що прокидається зі сну.

В душі то радості, то муки,
Луни дзвінкий, тремтливий лет.
Ах, милі звуки, диво-звуки —
Веселий чарівний квартет.

А місяць дивиться в світлицю,
Привітно радісно зорить,
І світло місячне сріблиться,
Таємним сяйвом мерехтить.

В душі то радості, то муки.
Луни дзвінкий, тремтливий лет.
Ах, милі звуки, диво-звуки —
Веселий чарівний квартет.

* * *

Сніг довкола білий-білий,
Кучугури намело.
Чути в шибку стук несмілий —
Прокидається село.

У віконне скло синиця
Дзьобом стука раз у раз —
Сон крихкий мій будить птиця
У ранковий тихий час.

В самотині і печалі
Серед пустищ вік прожив.
І життя, мов по спіралі,
Пронеслось серед снігів.

ЯНТАРНИЙ СЛІД

В руках моїх янтарний камінь.
Він стільки таємниць зберіг!
Життя покинув на світанні —
Комар реліктовий застиг.

Людські роки течуть, мов ріки.
Хто нас згада в глибинах літ?
А ось комар зумів навіки
Лишити свій янтарний слід.

ЗУСТРІЧ ЗЕМЛІ З МЕТЕОРИТНИМ ПОТОКОМ (11.08.04.)

У ніч глуху, де гір відроги,
Я чую сміх, я чую стогін,
І шурхіт зір, і стук буличний.
Крізь тьму Земля у простір мчиться,
А їй назустріч — блискавиця —

погляд рідний, погляд ніжний.

Ти вся наповнена любов'ю,
Ти повна сил, снаги, здоров'я,
З тобою Всесвіт і вся Вічність,
І в небі птиці вогнянії,
І душі праведні живії —
Любові щирої магичність.

Зійшлося, здається, все в просторі —
І світло й тьма, любов і горе,
І неземні захмарні дзвони,
Всі таємниці притягання,
І щастя вічного бажання,
І святість погляду Мадонни...

РЕВУЧІ ШИРОТИ

Я бачив шторм, ревучії широти,
Як хитавиця рвала наш Південний Хрест,
І в пам'яті звучали срібні ноти,
Як грав шалено й дружньо сонячний оркестр.

А ураган носився невтомимо,
І струни скрипки рвав розлючений смичок.
Надії наші пролетіли мимо.
Та загадковий Схід бере нас на гачок.

На стику всіх світів і океанів,
Морських легенд безсмертної ходи...
О, скільки їх, відважних капітанів,
Які в морях глибоких зникли назавжди!

Проходим ми ревучії широти,
І знов лунає сонячний оркестр.
У пам'яті звучать захмарні ноти.
І знов стрічає нас Південний Хрест.

Зима, і білий сніг, як вата...
Зустрічний вітер, сива мла,
А я пригадую солдата,
Який лежить в кінці села.

В гіркім далекім сорок першім,
Як дзвін лунав, немов набат.
В тяжкім далекім сорок першім
Поліг в бою простий солдат.

Могильний хрест — війни прикмета —
Звичайний пам'ятник в селі...
Зник безвісти мій батько десь там —
Спить вічним сном в чужій землі.

Я пам'ятаю про солдата,
Що на краю села лежить.
Та як же серце вгамувати?
За батька серце знов болить.

**Лютий України
(2005)**

В серця пам'яті радісна мить.
Помаранчем пливе надвечір'я.
Навіть вітер і той не шумить —
Він стомився також від безвір'я.

Над Хрещатиком стихився сніг,
А на небі засяла зоринка.
На Хрещатику співи і сміх —
Тут моєї душі десь частинка.

Ми всім людям бажаєм тепла
І надій на добро не втрачаєм,
Не тримаєм на недругів зла.
Ми обидчикам нашим прощаєм.

І залишиться радісна мить —
Мить утіхи і серця натхнення.
Недаремно і вітер затих
У чеканні нового знамення.

На Хрещатику співи і сміх —
Тут моєї душі десь частинка.
Над Хрещатиком падає сніг,
Та не гасне на небі зоринка.

Зміст

1. СИЛА КОХАННЯ

“Любов — неначе вільна птиця...”

Споконвічні слова

“Я жалію тебе і лелію...”

Гімн любові

Зористий дарунок

Не бентежте любов

Ювілей

Осіння любов

Дует

Присвята жінці

Розлука

Ілюзорне кохання

Гаваї

Вигадана краса

А все-таки

Хто ж залишній?

“Небо знов сьогодні хмуриться...”

Незнайомка

Пустотлива

Смішинка

День Святого Валентина

“Ми з тобою на балконі...”

Перше побачення

Послання з небес

Образ любові

“Наша юність від нас полетіла...”

“Не наздогнать відлуння втіхи...”

Вечірня зоря

Моя дівчинонька

Побачення

Краса

“Думки полинули у простір...”

“Тепла зустріч над рікою...”

Фіаско

Літо

Романс

“Знову зваблюєш очима...”

Таємна любов

“Хто душу жінки відігріє...”

“Заграва спалахне вночі...”

“Сіла ти побіля мене”

Весна і любов

“Його чини — його напасті...”

“Не свари ти мене і не лай...”

II. Вічний моряк

Ода морю

Перший капітан

Вічний моряк

“Де морські вітри гуляли...”

Обіцяння

“Ця мить провіджання...”

Морське братство

“І сниться море-океан...”

У чужому морі

Рибаки

На створі

Приїзд у Холмськ

Біля моря

“Умилось море світлим ливнем...”

Морський вогонь

Мрії

Венеціанський мотив
“Призахідне море тривожне”
Пробач
“Бувають часом чудеса”
“Бачу образ Ваш світло-печальний...”
Особисте
Діана
Очі любові
N.N.
Наш херсон
Погляд
“Сусід недобре подивився”
“Мені говорять: наш великий класик...”
Радість буде
Моряк
Моя гавань
Другові
Вінчання у православному храмі на Кіпрі
Балада про виродків
Звуки
“Народ гуляв без суєти...”
“Я не чекаю покаєння...”
Нетиповий кандидат (Принтих)
1. Виступ кандидата в депутати
2. Відповідь звичайної людини
3. Відпочинок кандидата
Подвійна радуга
Сповідь грішника
“Я брехні не гляну в вічі...”
Сахалінський мотив
Російські капітани
Новорічне танго
“Нам важко щиро посміхатись...”
“Запах пряний...”
“Мій друг раптово захандрив...”
“Скрізь життя порозкидало...”
Віденські картинки
Російська пісня
“Дай руку, друже... В добру путь...”
Смуток забуття
“Укотре знову помиляюсь...”
Степ
III.
Повернення
Дід
Розділення
Душевне
Долоччя
Повернення додому
Одинока пташина
Самітність
“Ось уже і вечірня пора...”
Водоспад
Звичайне чудо!
Не нашкодъ
Благовіст
“Марево дивне нездійснених снів...”
Вістка
Порятунок
Істини хліб
Роздуми
Моє місто
“Вмикаю “ящик”. Як завжди...”

У віршах я не погрішу
Перед картиною
Прагнення душі
Батько
“... І чорний хліб, і запах тмину...”
Цар різнотрав'я
“... І літо вічне знов наснитись...”
Нездійснене
Танго юності
Коні
“Бомжиха пива посьорбас...”
Сам про себе
Літо в селі
Село
У зорянім строю
У зимовому саду
“В мареві легкому, як світання...”
“Вже не буде світ колишнім...”
Долі знак
Кільце бажань
Сахалін
Мій острів
“Я не люблю ходити по колу...”
Сила слова
Тост
Чудо
“Згадайте наш потяг і світле купе...”
“Нам жити сумно. Навіть дивно...”
“Порізане море вершинами гір...”
У Коктебелі
По першому снігу
Кільця вічності
Видіння
“... помолившись в тишині...”
“О, скільки щастя в слові дім...”
Місячний квартет
“Сніг довкола білий-білий...”
Янтарний слід
Зустріч Землі з метеоритним потоком (11.08.04)
Ревучії широти
“Зима, і білий сніг як вата...”
Лютий України (2005)